

waterschapsbedrijf
limburg

water. samen halen we er meer uit

Financieel Jaarverslag 2020

Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00
E info@wbl.nl
I wbl.nl

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG	5
1 INLEIDING	7
1.1 Planning en Controlcyclus	7
1.2 Jaarverslag / jaarrekening 2020	7
2 DE PROGRAMMAVERANTWOORDING	9
2.1 Programma zuiveren	9
2.1.1 Zuiveren: Wat hebben we bereikt?	9
2.1.2 Zuiveren: Wat hebben we er voor gedaan?	11
2.1.3 Zuiveren: Wat heeft het gekost?	13
3 DE PARAGRAFEN	15
3.1 Ontwikkelingen in het vorig begrotingsjaar	15
3.2 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	16
3.3 Waterschapsbelastingen	16
3.4 Weerstandvermogen	16
3.5 Incidentele baten en lasten	21
3.6 Bedrijfsvoering	21
3.7 Verbonden partijen	21
3.8 Financiering	22
3.8.1 Financieringsstatuut	22
3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen	23
3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte	23
3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet	23
3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitenbeheer	24
3.8.6 Schatkistbankieren	25
3.8.7 De waterschapfinanciering	25
3.9 EMU-saldo	25
JAARREKENING	27
4 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S	29
5 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTDRAGERS	31
5.1 Kosten van de stafeenheden naar BBP-opzet	31
5.2 Lasten na doorberekening van de kosten van overhead	31
5.3 Baten na doorberekening van de kosten van overhead	32
6 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN	33
6.1 Exploitatieresultaat 2020	34
6.2 Lasten naar soort	36
6.3 Baten naar soort	39
6.4 Onzekerheden in de baten en lasten	40

7	BALANS EN TOELICHTING	41
7.1	Balans per 31 december 2020	41
7.2	Toelichting Balans	42
7.2.1	Vaste activa	42
7.2.2	Vlottende activa	46
7.2.3	Eigen vermogen	47
7.2.4	Voorzieningen	49
7.2.5	Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer	49
7.2.6	Kortlopende schulden	50
7.2.7	Overlopende passiva	51
7.2.8	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	51
7.2.9	Gebeurtenissen na balansdatum	51
7.2.10	Investeringsverplichtingen	51
7.3	Waarderingsgrondslagen	52
7.4	Wet Normering Topinkomens	54
8	CONTROLEVERKLARING	55
9	BIJLAGEN	61
9.1	Bijlage 1: Staat van vaste activa	63
9.2	Bijlage 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen	64
9.3	Bijlage 3: Staat van geldleningen	65

SharePoint nr. WBL-539693553-619

waterschapsbedrijf
limburg

water. samen halen we er meer uit

JAARVERSLAG

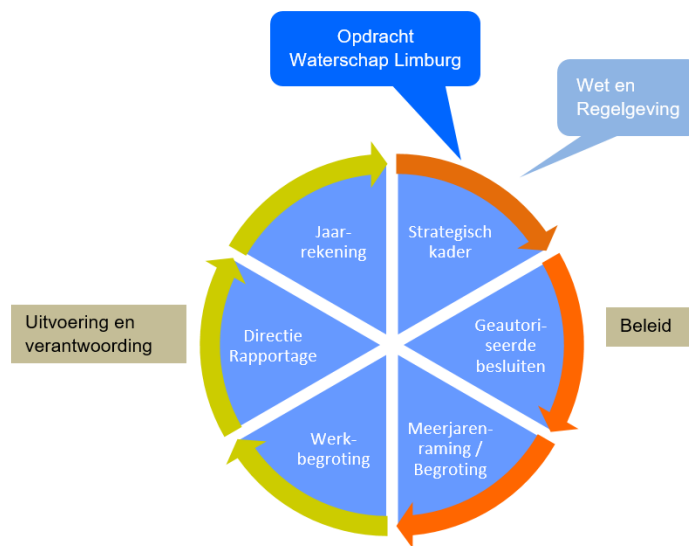

1 Inleiding

Het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) is een Openbaar Lichaam dat per 2004 is opgericht als een Gemeenschappelijke Regeling van twee Limburgse waterschappen. Door de fusie van deze twee waterschappen per 2017 tot het all-in Waterschap Limburg (WL), is het Waterschap Limburg per 2017 de enige moederorganisatie.

1.1 PLANNING EN CONTROLCYCLUS

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2020' ziet er als volgt uit

1.2 JAARVERSLAG / JAARREKENING 2020

Jaarverslag

Het jaarverslag begint met een financiële verantwoording van de uitvoering van het programmavoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) opgenomen. Hierin wordt ingegaan op de ontwikkelingen gedurende het verslagjaar, de incidentele kosten en opbrengsten en de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen.

1. Wat hebben we bereikt?

Onder 'wat hebben we bereikt' wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop in het verslagjaar de gestelde doelen zijn gerealiseerd.

2. Wat hebben we gedaan?

De teksten 'wat hebben we gedaan' vermelden wat we gedaan hebben om dat te bereiken wat we bereikt hebben. Voor zover kwantificeerbaar wordt een en ander door middel van kengetallen nader toegelicht.

3. Wat heeft het gekost?

In dit onderdeel wordt de financiële realisatie in het verslagjaar gecomprimeerd weergegeven en wordt de afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting gepresenteerd.

Daarnaast zijn in het jaarverslag de overige verplichte paragrafen volgens de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) opgenomen. Hierin wordt ingegaan op de ontwikkelingen gedurende het verslagjaar, de incidentele kosten en opbrengsten en de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen.

Ook wordt aandacht besteed aan het weerstandsvermogen en de financiering op WBL-niveau. Verder worden de (eventuele) verbonden partijen toegelicht en komt de bedrijfsvoering aan de orde. Tot slot wordt het EMU saldo nog in beeld gebracht en aandacht besteed aan de topinkomens zoals voorgeschreven in de Wet Normering Topfunctionarissen publieke en semipubliek sector (WNT).

Gevolgen Covid-19 voor de Jaarrekening

In 2020 is de samenleving geconfronteerd met de COVID-19 (Corona) pandemie. De daarmee samenhangende effecten hebben in 2020 niet geleid tot directe problemen in onze bedrijfsvoering. Het financieel effect voor de jaarrekening van direct aan Corona gerelateerde bedrijfsvoeringkosten bedraagt € 20.000.

Bij enkele investerings- en innovatieve projecten heeft deze pandemie geleid tot vertraging, bijvoorbeeld bij de realisatie van de KRW projecten van Panheel en Stein.

Jaarrekening

Ingevolge artikel 103, lid 1, van de Waterschapswet (en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) legt het Dagelijks Bestuur van het Waterschapsbedrijf Limburg ieder jaar verantwoording af over het gevoerde financiële beheer, onder overlegging van de jaarrekening.

De jaarrekening vormt de basis voor de controleverklaring en is door de accountant onderzocht op getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening betreft het cijfermatige deel van de programmarekening en is opgesteld in overeenstemming met de landelijke beleid- en beheerproducten (BBP) structuur. De BBP-opzet bestaat onder meer uit een systematiek van doorberekening van overheadkosten. Ook maken de controleverklaring en het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening inclusief de bestemming van het rekeningresultaat deel uit van de jaarrekening.

Verder omvat de jaarrekening de balans per 31 december 2020 en wordt ingegaan op de financiële realisatie van het programma. De belangrijkste beleidsmatige aspecten zijn opgenomen in het jaarverslag terwijl de presentatie op de financiële aspecten een plek krijgt in de jaarrekening.

Tot slot wordt nog ingegaan op de kostendrager (lees taak), de kosten en opbrengsten en wordt bij laatstgenoemd onderdeel een korte analyse gegeven van de gewijzigde begroting 2020 versus realisatie.

2 De programmaverantwoording

Op grond van de “Gemeenschappelijk Regeling WBL” is WBL door het Waterschap Limburg belast met de uitvoering van de zuiveringstaak (vallend onder programma Zuiveren en waterketen van Waterschap Limburg). De zuiveringstaak omvat de bouw, de exploitatie, het onderhoud en het beheer van alle zuivering technische werken met toebehoren. Het WBL kent daarom één programma zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

2.1 PROGRAMMA ZUIVEREN

Om invulling en uitvoering aan het programma Zuiveren te geven zijn strategische thema's bepaald en per thema relevante doelen benoemd.

De strategische thema's zijn:

- Schoon en ecologisch gezond water
- Vergroten duurzaamheid
- Vergroten maatschappelijke waarde

Om de gestelde doelen te behalen zijn Kritische succesfactoren gedefinieerd, die ondersteunend zijn aan de te behalen doelen en waar derhalve invulling aan gegeven moet zijn.

2.1.1 Zuiveren: Wat hebben we bereikt?

Schoon en ecologisch
gezond water

Alle zuiveringsinstallaties zijn tijdig aangepast en voldoen aan de per zuivering gestelde KRW-normen.

Qua zuiveringsresultaat wordt conform het Activiteitenbesluit gestuurd op de per zuiveringsinstallatie individueel gestelde normen.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	15	17	-2
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	16	17	-1
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	0%
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	100%	100%	0%

Voor de rwzi Gennep en de rwzi Roermond worden de jaargemiddelden van de stikstofnormering niet gehaald als gevolg van externe factoren. Voor beide locaties geldt dat nauw contact plaatsvindt met bevoegd gezag.

Op de zuivering Roermond is een pilotinstallatie voor een nieuwe zuiveringstechniek genaamd CoRe (Concentrate, Recover & Re-use) in gebruik genomen, welke wordt beschouwd als de 'next generation' afvalwaterzuivering. CoRe is een geavanceerde zuiveringstechnologie waarmee afvalwater direct kan worden gescheiden. Dit levert twee interessante producten op: zeer schoon water en een sterk geconcentreerd residu dat rijk is aan grondstoffen.

Op basis van WBL-rapportage wordt door het bevoegde gezag bepaald of een lozer voldoet aan de verleende lozingsvergunning en wordt bepaald wat de mogelijke impact is van extra lozingen op het oppervlaktewater.

Bij beoordeling van de WBL-rapportage omtrent verleende vergunningen zijn door het bevoegde gezag geen overtredingen vastgesteld.

Voor het op een doelmatige wijze realiseren van de waterkwaliteitsdoelstellingen en de afnameverplichting hebben Waterschap Limburg en WBL gezamenlijk een redeneerlijn overstortlozingen ontwikkeld die uitgaat van effectgericht in plaats van normgericht denken en handelen. Verwachting is dat de periode tot en met 2022 nodig is om de redeneerlijn toe te passen en afnameafspraken met gemeenten te maken. De hieruit voortvloeiende maatregelen worden voor eind 2027 uitgevoerd, gekoppeld aan de termijn voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelen van de KRW. Na effectuering van de redeneerlijn zal het percentage voldoen aan de afnameverplichting stijgen, met het streven om 100% te voldoen.

Vergroten duurzaamheid

WBL heeft de ambitie om '100% energieneutraal te zijn in 2025 door een duurzamere bedrijfsvoering met lagere kosten voor de Limburgse burger'. Door de getroffen maatregelen wordt in 2020 al 38% van het totale energieverbruik duurzaam opgewekt. Door het nemen van "reguliere" energiebesparingen bij vervangings- of renovatieprojecten en een aantal kleinere energieprojecten zal dit tot 2025 gestaag groeien tot ca. 58%. Het restant aan benodigde energie wordt duurzaam ingekocht.

In 2020 is het project Zonnepanelen fase 1 opgeleverd. Het project Zonnepanelen fase 2 verkeert in de voorbereidingsfase welke ook de aanvraag voor subsidie omvat.

In 2020 is van het ontwaterde slib 66% verwerkt in de droger. Het gedroogde slib (slibkorrels) wordt ingezet als brandstof en vulstof in de cementindustrie.

Met betrekking tot onderhoud van bedrijfsterreinen is wederom het certificaat GOUD voor Barometer Duurzaam Terreinbeheer behaald.

Het project SUPERLOCAL, waar ook WBL een belangrijke bijdrage aan levert, heeft The Innovation in Politics Awards 2020 gewonnen.

Vergroten maatschappelijke waarde

Overeenkomstig de toekomstvisie Waterketen en waterzuiveren 2030 staat WBL positief tegenover samenwerking in de waterketen waar dat kansrijk is voor doelstellingen Waterschap Limburg/WBL.

Bij de operationele samenwerking tussen WBL en gemeenten is sprake van dienstverlening door WBL in opdracht van gemeenten. WBL voert deze dienstverlening uit voor 29 gemeenten op basis van een gespecificeerde opdracht en factureert hiervoor een kostendeekkende vergoeding.

In het kader van verdergaande horizontale samenwerking is het bestaande onderhoudscontract met gemeente Weert uitgebreid met het uitvoeren van revisies aan minigemalen. Na uitvoering van een revisie zal monitoring centraal plaatsvinden door aansluiting op de centrale regiekamer van WBL. Daarnaast hebben vier andere gemeenten van Waterpanel Noord te kennen gegeven ook gebruik te willen maken van de mogelijkheid om de monitoring van hun gemalen onder te brengen binnen de centrale infrastructuur van WBL. Enkele andere gemeenten staan in de wachtstand om dezelfde stap te nemen. Zij wachten het resultaat af van de voorgangers.

De samenwerking met waterschappen is verder versterkt, onder andere ten behoeve van de verdere ontwikkeling van Verdygo-concept.

Kritische succesfactoren

Om de ambities van WBL en Waterschap Limburg (o.a. uit de Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen 2030) te kunnen realiseren zijn en worden de innovatieve ontwikkelingen op technologisch vlak gevolgd en (indien relevant) onderzocht op toepasbaarheid en haalbaarheid voor het WBL. De ontwikkelingen worden daartoe getoetst aan de mate waarin de innovaties bijdragen aan het bereiken van de strategische thema's en doelen.

De infrastructuur van WBL (ten behoeve van transporteren, zuiveren en slibverwerking) voldoet aan de effluenteisen, afnameverplichting en veiligheid.

In Susteren is een centraal magazijn gerealiseerd. Hiermee wordt een efficiency slag doorgevoerd voor ontvangst, uitgifte, registratie, veilige inzetbaarheid en (her)gebruik van goederen.

2.1.2 Zuiveren: Wat hebben we er voor gedaan?

Schoon en ecologisch gezond water

Nadat in 2019 de nieuwe biologische zuivering Weert in gebruik is genomen, is in 2020 gewerkt aan de renovatie en aanpassing van de rwzi's Stein en Panheel. Evenals Weert worden de zuiveringen Stein en Panheel aangepast volgens het Verdygo-concept waarbij gebruik wordt gemaakt van de Nereda-technologie. Daar wordt bijgedragen aan de nagestreefde transitie in de infrastructuur waarbij onder andere is gesteld dat het Verdygo-concept in 2030 bij 75% van de zuiveringen is geïntroduceerd en bij tenminste 2 zuiveringen volledig is uitgevoerd.

Waterschap Limburg en WBL staan gezamenlijk aan de lat voor het realiseren van de Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030. Eén van de speerpunten voor het streefbeeld Waterkwaliteit is medicijnresten. In overleg met Waterschap Limburg is besloten om een demoproef uit te voeren op rwzi Sijpeveld. Het project poederkooldosering in Nereda Sijpeveld geeft hier invulling aan en is opgenomen in het innovatieprogramma.

Er is uitvoering gegeven aan het Limburgse effluentbeleid door scherp te sturen op de bedrijfsvoering. Daarnaast is een studie uitgevoerd naar de doelmatige toepassing van de redeneerlijn.

Nieuwe technieken worden voorbereid voor het verwijderen van medicijnresten en andere microverontreinigingen. Ook vinden studies plaats naar andere toepassingen van gezuiverd water en naar locaties waar lozingen van bedrijven de zuiveringsprestaties beïnvloeden.

Vergroten duurzaamheid

In de jaren 2018 en 2019 was sprake van slibproblematiek door een niet optimale werking van de slibdroger en beperkte afzetmogelijkheden door een overspannen afzetmarkt van ontwaterd slib. De inspanningen in 2019 hebben geleid tot een goed functionerende droger in 2020. De problematiek betreffende de afzet van ontwaterd slib duurde echter voort. Eind van het jaar is overeenstemming bereikt met de afnemer van het slib. Dit heeft geleid tot aanpassing van het contract, waardoor problemen met de afzet van slib worden opgelost. De overspannen afzetmarkt voor de afzet van slib heeft desalniettemin geleid tot structureel hogere kosten. In 2020 bedroegen de extra kosten € 1,13 mln. Ter vergelijking: in 2019 bedroegen de extra slibkosten € 4,76 mln.

Om de doelen energieneutraliteit en (grotendeels) klimaatneutraliteit te kunnen realiseren en bij te dragen aan maatschappelijke waarde creatie, is ingestemd met onderzoek naar het verruimen van de bestuurlijke randvoorwaarden voor de realisatie van eigen opwek van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen.

De waterschappen in Nederland zijn al geruime tijd bezig met onderzoek naar het terugwinnen van grondstoffen uit afvalwater en slib. Van grondstoffen die uit afvalwater teruggewonnen worden is het volume initieel vaak nog (te) beperkt om de markt ketens goed tot ontwikkeling te laten komen. Er zijn en worden studies verricht en pilots uitgevoerd naar duurzaam terugwinnen van grondstoffen (fosfaat, stikstof, KAUMERA, e.a.).

In goed overleg met de stakeholders - gemeente Roermond, de omgeving, de provincie, de interne organisatie, de experts en vormgevers – zijn de ambities uitgewerkt voor het opwaarderen van de leefomgeving van en rondom het kantoorgebouw. De ambities vertalen zich in het vergroenen van het gebouw en omgeving om een positieve bijdrage te leveren aan de klimaatadaptatie, het mitigeren van de hitte stress in de stedelijke omgeving, het opwaarderen van het gebouw naar energielabel A en het opwaarderen van de leef- en werkomgeving

Vergroten maatschappelijke waarde

Onderhanden is en blijft het verder verdiepen van de op korte en middellange termijn kansrijke thema's Beheer & Onderhoud, Meten Data Rekenen, Communicatie en Innovatie vanuit het uitgangspunt van een gezamenlijke aansturing en de daarbij passende samenwerkingsvorm. Samenwerking in platforms is gecontinueerd en uitgebreid (bijvoorbeeld Winnovatie).

Gestart is met de inrichting van het terrein zuivering Simpelveld voor een proeftuinlocatie. De rwzi is aangemerkt als een zeer geschikte proeftuinlocatie voor innovatieve technologieën ondersteunend aan de doelen in het kader van schoon en ecologisch gezond water, duurzaamheid en maatschappelijke waarde. WBL gaat proeven doen op de rwzi, zoals poederkooldosering voor het verwijderen van medicijnresten en andere microverontreinigingen.

De Centrale Regiekamer wordt ontwikkeld tot een regiekamer voor de gehele waterketen.

Er vindt een transitie plaats van denken vanuit kosten (businesscase) naar denken vanuit waarde (valuecase). Hierbij zoeken we de maatschappelijke balans tussen duurzaamheid, kwaliteit en kosten.

Kritische succesfactoren

De innovatieve ontwikkelingen zijn afkomstig van nationale of internationale nieuwsbrieven, internet, congressen/symposia, onderzoeken door de STOWA of andere waterschappen en van onderzoeken door WBL-medewerkers. Het innovatieproces is ingericht inclusief het opstellen van een innovatieagenda.

Het planmatig onderhoud gericht op betrouwbaarheid en beschikbaarheid van alle installatieonderdelen, is conform uitgevoerd. Nieuw is de biologische zuivering volgens de Verdygo-methode in Weert, Stein en Panheel. Dit nieuwe type rwzi breekt met het verleden. Deze installatie is bovengronds gebouwd met standaardmodules, waardoor we flexibel kunnen inspelen op klimaatverandering, demografie en ontwikkelingen in de zuiveringstechniek.

Strategisch personeelsplanning geeft onderbouwing en sturing aan de duurzame inzetbaarheid van personeel. Ook wordt uitvoering gegeven aan “Wet Banenafpraak” ten behoeve van sociale duurzaamheid.

ICT (soft- en hardware); ingezet wordt op een effectief Digitaal Transformatie Model (DTM) ondersteunend aan de toenemende digitalisering, ten behoeve van een digitaal georiënteerde en wendbare organisatie.

Managen van Data; in het kader van data- en informatiemanagement is een actualisatie onderhanden van het informatieplan – enterprise architecture -waarbij Security en Data Governance essentieel is.

2.1.3 Zuiveren: Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Kosten	79.858	80.820	80.540	78.383
Eigen baten WBL	6.175	6.261	5.981	5.858
Netto kosten	73.683	74.559	74.559	72.525
Bijdrage Waterschap	74.559	74.559	74.559	69.764
Gerealiseerd resultaat	876	0	0	-2.761

De netto kosten zijn € 0,88 mln lager dan gebudgetteerd. Echter zonder het positieve effect van het nog niet bestede budget voor innovatieve ontwikkelingen zou sprake zijn geweest van een negatief resultaat.

Het niet bestede budget innovatieve ontwikkelingen bedraagt € 1,38 mln. Zonder dit effect zou sprake zijn van een negatief resultaat van € 0,50 mln hetgeen vooral te verklaren is uit:

- € 1,13 mln hogere kosten voor afzet ontwaterd slib dan gebudgetteerd;
- € 0,61 mln lagere kosten door incidentele factoren:
 - € 0,48 mln aan in voorgaande jaren gekochte en in 2020 naar voorraad teruggeboekte materialen;
 - € 0,08 mln boekwinst op verkoop grond regenbuffer Bosscherveld;
- € 0,02 mln lagere kosten als saldo van meerdere bedrijfsvoering effecten.

Investerings

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Voorbereiding projecten	950	1.004	1.822	3.698
Uitvoering projecten regulier	14.017	16.291	14.308	8.605
Uitvoering projecten bestuursrelevant	43.578	43.305	48.146	24.133
Totalen	58.545	60.600	64.276	36.436

Het gerealiseerde investeringsbudget in 2020 bedraagt € 58,5 mln en is daarmee 3% (€ 2,1 mln) lager dan gepland. De lagere realisatie is met name een gevolg van vertraging in een aantal lopende projecten, waarbij de niet gerealiseerde uitgaven doorschuiven naar 2021.

3 De paragrafen

3.1 ONTWIKKELINGEN IN HET VORIG BEGROTINGSJAAR

Bijzondere / onvoorziene omstandigheden

Evenals in 2019 werden we in 2020 geconfronteerd met hogere kosten voor de afzet van ontwaterd slib. De inspanningen in 2019 hebben geleid tot een goed functionerende droger in 2020. De problematiek betreffende de afzet van ontwaterd slib duurde echter voort. Door het inzakken van de vraag naar cement vanuit de bouwsector konden minder gedroogde slibkorrels worden afgezet naar de cement producerende industrie. De productie van de droger wordt daardoor ingeperkt en leidt tot hoger volume aan af te zetten ontwaterd slib, namelijk het ontwaterd slib dat niet meer kan worden gedroogd. Gevolg is dat de noodzaak is toegenomen tot het realiseren van een eigen slibdepot om het tijdelijk wegvallen van de afzetmogelijkheid van ontwaterd slib te kunnen opvangen.

Intensief overleg met het bedrijf dat het ontwaterd slib afneemt heeft geleid tot een aanpassing van het contract voor een grotere volume aan afzet van ontwaterd slib. Helaas gaat dit gepaard met structureel hogere kosten die in de toekomstige begroting moeten worden verwerkt. De hogere kosten in 2020 bedragen € 1,13 mln maar zijn duidelijk lager dan de hogere kosten van € 4,76 mln volgens de jaarrekening over 2019.

De uitkomst van een nieuwe aanbesteding (zandvangerzand) in het 3e kwartaal 2020 leidt in 2020 tot € 0,18 mln aan extra niet begrote kosten. Mede gerelateerd aan het kunnen voldoen aan de strengere normering (Pfas) heeft maar één partij ingeschreven. Door de grotere afstand waarover het zandvangerzand getransporteerd moet worden, leidt dit tot een forse toename van de transportkosten. Onze vorige afnemer kon niet voldoen aan de gestelde eisen van het bevoegde gezag. Deze niet voorziene kosten vallen onder de risicogebeurtenis stagneren van de afzet van reststoffen.

Uitbraak COVID-19 (Corona)

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden.

De crisisorganisatie heeft alles in het werk gesteld om (potentiële) gevolgen van COVID-19 (Corona) op het gebied van uitval personeel, afhankelijkheden van leveranciers, het borgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering, enzovoorts in kaart te brengen en waar kan, daarop te anticiperen. Ten gevolge van de coronacrisis hebben wij een aantal extra uitgaven moeten doen; zo zijn onder andere extra computerschermen en toetsenborden ten behoeve van het thuiswerken aangeschaft en zijn extra schoonmaakrondes op onze (kantoor-)locaties ingezet. Daar staat tegenover dat er minder reiskosten zijn gemaakt en vallen ook de verbruikskosten voor het hoofdkantoor lager uit.

Daarnaast heeft Covid-19 geleid tot een aanpassing van de CAO als gevolg van het thuiswerken. Het aanhoudende COVID-19 virus (Corona) en de daarmee samenhangende effecten hebben in 2020 niet geleid tot problemen in onze bedrijfsvoering. Bij enkele projecten leidt deze pandemie wel tot vertraging. Financieel gezien worden de aan Corona gerelateerde meerkosten grotendeels gecompenseerd door lagere kosten bijvoorbeeld voor reiskosten (zie paragraaf 3.5). Er zijn wel minder tastbare gevolgen als gevolg van deze pandemie zoals het ontbreken van sociale contacten, minder efficiënt kunnen inwerken van nieuwe collegae, minder effectieve brainstormmogelijkheden rondom nieuwe ontwikkelingen, et cetera.

3.2 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

In deze paragraaf wordt ingegaan op de bedragen die rechtstreeks uit voorzieningen worden onttrokken, alsmede op het beroep dat is gedaan op de overige bestemmingsreserves.

Er hebben in 2020 geen onttrekkingen uit voorzieningen plaatsgevonden. Het WBL beschikte in 2020 niet over 'overige bestemmingsreserves'. Hierop is dus ook geen beroep gedaan.

3.3 WATERSCHAPSBELASTINGEN

Het WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen van het Waterschap Limburg. Het WBL is niet bevoegd om zelf waterschapsbelastingen te heffen. Deze paragraaf is daarom voor WBL niet van toepassing.

3.4 WEERSTANDSVERMOGEN

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de middelen en mogelijkheden, waarover de organisatie beschikt of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken én alle risico's af te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit

De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de mogelijke en de geïntariseerde risico's. Het benodigde vermogen op basis van de geïntariseerde risico's is berekend als een product van: kans van risico maal financieel gevolg. Op basis van de uitgevoerde risico-inventarisatie heeft het Algemeen Bestuur op 16-9-2020 besloten tot verhoging van de maximaal toegestane omvang van de risicoreserve van € 2,00 mln naar € 3,34 mln.

De weerstandscapaciteit

In 2020 is binnen de algemene reserve onderscheid gemaakt tussen:

- algemene reserve
- risicoreserve

en is het aanwezige vermogen ad € 1,53 mln ter dekking van de geïntariseerde risico's overgeheveld naar de risicoreserve.

Bij de resultaatbestemming op basis van de jaarrekening 2019 is ter dekking van het tekort 2019 ad € 2,76 mln (geplaatst bij de algemene reserve) besloten tot een onttrekking van € 1,0 mln aan de risicoreserve. Voor het resterende tekort ad € 1,76 mln is een storting in de algemene reserve ontvangen van Waterschap Limburg.

De hoogte van de risicoreserve per ultimo 2020 bedraagt € 0,53 mln.

Door het WBL worden geen voorzieningen aangehouden.

In 2020 hebben de navolgende risicogebeurtenissen die deel uit maken van de risicomatrix zich voorgedaan:

- de in 2018 en 2019 opgetreden risicogebeurtenis, zijnde het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek heeft zich in 2020 voortgezet;
- in 2020 zijn we geconfronteerd met andere risicogebeurtenissen die deel uitmaken van onze risicomatrix: Het optreden van een epidemie/pandemie (bijvoorbeeld wereldwijde verspreiding van een besmettelijke ziekte, zoals Corona);
- de uitkomst van een nieuwe aanbesteding (zandvangerzand) startend in het 3e kwartaal 2020 heeft in 2020 tot extra niet begrote kosten geleid. Mede gerelateerd aan de strengere normering (Pfas) heeft maar één partij ingeschreven hetgeen leidt tot een forse toename van de transportkosten. Deze niet voorziene kosten vallen onder de risicogebeurtenis stagneren van de afzet van reststoffen;

WBL heeft in 2018 een vordering / schadeclaim ingediend op een failliete leverancier. De curator van deze partij betwist de vordering van WBL en heeft gesteld dat de leverancier nog een vordering heeft op WBL welke door WBL wordt betwist. De betreffende vordering is door partij verpand aan haar kredietgever. Door faillissement van partij is curator doende met incasseren van vorderingen namens kredietgever. Sinds november 2019 blijft reactie van de curator aangaande de vordering uit. Omdat naar verwachting beide vorderingen niet geëffectueerd kunnen worden, zijn beide vorderingen niet opgenomen in het resultaat.

Naast bovengenoemde risico's zijn de volgende risico's geïnventariseerd die geen deel uitmaken van de risicomatrix behorende bij de risicoreserve/weerstandvermogen:

- door een oud medewerker is een arbeidsrechtelijke procedure gestart wegens het betwisten van het van rechtswege beëindigen van de tijdelijke aanstelling;
- een traject waarbij tegen een opgelegde last onder dwangsom door WBL bezwaar is gemaakt;
- een leverancier claimt een extra bedrag hetgeen door WBL wordt betwist. Met de leverancier vindt overleg plaats, er loopt geen juridisch traject.

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
1	Niet tijdig anticiperen op vereiste kennis/vaardigheden m.b.t. nieuwe technologische ontwikkelingen of innovatieve ontwikkelingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Onveilige situaties op RWZI's (bijvoorbeeld ATEX of NEN). • Mismatch beschikbare kwaliteit en organisatiebehoefte. • Innovatieve ontwikkeling in de organisatie loopt niet in de pas met de kennisontwikkeling in de organisatie. • Het leertempo is kleiner dan het verandertempo met als gevolg dat parate kennis en kunde van nieuwe technologieën/innovaties onvoldoende is na overdracht aan de lijn. • Gedwongen uitstroom van medewerkers. 	3C	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie opleidingsbeleidsplan en strategisch opleidingsprogramma. Doel is dat het leertempo groter is dan het verandertempo. • Jaarlijks opleidingsactiviteitenplan koppelen aan het jaarlijks benodigde opleidingsbudget. • Koppeling aan strategische personeelplanning. • Inzet persoonsgebonden basis budget 	3A	712.500	95.000
2	Datalek: Verlies van gegevens a.g.v. diefstal of verlies van laptop, telefoon, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Imago/reputatieschade. • Schending privacy medewerkers. • Verlies van informatie • Financiële boetes. 	3D	Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Contractafspraken met leverancier m.b.t. beveiligde digitale verbindingen. • Geautoriseerde beveiligde verbinding (bijv. MDM en token) is verplicht. • Geïmplementeerde procedure melding datalekken ter voorkoming van boetes. • Invulling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform en ITIL processen. 	3A	2.375.000	95.000
3	Ontbreken risicodekking in geval van brand c.q. calamiteit op een RWZI	<ul style="list-style-type: none"> • Milieuschade • Imagoschade • Hogere kosten 	2D	Compliance Operationeel	preventief	Huidige situatie: keuze gemaakt om dit risico niet te verzekeren of een voorziening op de balans op te nemen.	2D	250.000	250.000
4	Albranden kantoorgebouw (geen dekking van herhuisvesting en andere kosten gedurende periode van herbouw kantoor)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen werkruimte/systemen beschikbaar om werk uit te voeren. • Hogere kosten o.a. ivm mogelijke huurkosten ander gebouw en huurdering bestaande huurders. • Immateriële schade. • Datacenter ICT niet beschikbaar (zowel PA als KA) 	2D	Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Brandpreventieve maatregelen • Beschikbaarheid over brand- en inboedelverzekering • Jaarlijkse ontruimingsoefening • Inrichting BHV organisatie. • Thuiswerkfaciliteiten • Uitwijkvoorziening • Implementatie Cloudtechnologie (migratietrajecten zijn opgestart) 	2C	250.000	75.000
5	Gezondheidsrisico en/of plotselinge uitval personeel.	Beperking duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Imagoschade m.b.t. streven om te komen tot Beste werkomgeving (onderdeel van de Visie) Verstoring bedrijfsvoering	3A	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse uitvoering PMO Beleids-RI&E en toetsing VGW-cie aan Arbeidwetgeving. • Uitvoering Inentingsprogramma. • Toepassen gezondheidsprofielen en vitaliteitsprogramma. • Toepassing concept "Arts in Eigen Huis". • Inzet flexibele schil, raamovereenkomst(en). • Duurzame inzetbaarheid. 	2A	95.000	10.000
6	Het optreden van een epidemie/pandemie (bijvoorbeeld wereldwijde verspreiding van een besmettelijke ziekte, bijvoorbeeld Corona)	<ul style="list-style-type: none"> • Uitval van medewerkers. • Verstoring bedrijfsvoering (bijv. niet kunnen afzetten van silb, leveranciers kunnen cruciale onderdelen of chemicaliën niet leveren, etc.) 	2D	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichten van de crisisorganisatie (actief centrum en crisisteam Directie). • Documenten en instrumenten opgesteld naar aanleiding COVID-19 (corona) waaronder een Dashboard waaruit blijkt wie waar inzetbaar is, welke 1^e en 2^e lijns opvang wij hebben, welke risico's er zijn met betrekking tot silb, chemicaliën en transport en wat de status is. • Thuiswerken, besturing op afstand, extra voorraden PBMs 	2D	250.000	250.000
7	Plotselinge uitval van deel van rwzi (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch, proces-technische kennis v/h zuiveringsproces)	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen). Bijvoorbeeld leidend tot overstort of spuien biogas	3B	Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> • Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) • LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) • Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden. 	3B	332.500	332.500
8	Plotselinge uitval transportselsel (gemaal en/of achterliggende (pers)leiding) (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch).	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen).	3C	Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> • Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) • LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) • Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden. 	3B	712.500	332.500
9	Medewerker (ook inhuur) is betrokken bij een ongeval tijdens werktijden. Als voorbeeld: a) medewerker heeft een verkeersongeval tijdens het vervoer naar een project/werklocatie b) medewerker krijgt een ongeval op een bouw/werklocatie (eigen werklocatie of klantlocatie, ook in buitenland)	Medewerker en/of verzekeringsmaatschappij van de medewerker legt schadeclaim neer/ imago schade	2C	Compliance Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> • KAM procedures, inspecties en toetsing volgens wet en regelgeving • Goed werkgeverschapsverzekering, autoverzekering, bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering en ongevallenverzekering. • Inzet juridische kennis. • SLA Verdygo BV. 	2A	75.000	10.000
10	Medewerker fraudeert waaronder fraude, samenspanning gericht op financieel gewin.	Financiële schadepost / imago schade	2D	Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Mandaatbesluiten • Handboek Integriteit • Integriteitcontrole (assessment) • Sociale controle • Inzet juridische kennis • Het financieringsstatuut met daarop gebaseerde AO-IC maatregelen (toepassen van functiescheiding + het vier ogen principe) • Fraude verzekering 	1C	250.000	7.500
11	Ontstaan van ongedekte schades (bij derden) t.g.v. de uitvoering van een project	Schadeclaims van derden/ imago schade/ontstaan van calamiteiten	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Technische voorschriften/normen/bestekseisen, • Vergunningen, • Eisen aan kwalificatie aannemers tijdens aanbesteding, • Risicospreiding/verlegging naar aannemers, CAR en/of WA verzekering incl. primary clause. • Contractmanagement 	2B	250.000	35.000
12	Ontstaan van ongedekte schades t.g.v. de uitvoering van een project aan het werk zelf	Onvoorzene financiële kosten/ imagoschade	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • CAR en WA verzekering. • Bouwrechtelijke verhoudingen in overeenkomsten met aannemers. 	2C	250.000	75.000

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
13	(Herstelbare) ontwerpfout, functionaliteit kan worden gehaald door aanpassing van het ontwerp (bijv. aanvullende maatregelen treffen/aanpassingen)	Hogere investeringskosten	2C	Operationeel	repressief	<ul style="list-style-type: none"> • WA verzekering • Contracten met adviseurs en aannemers waarin aansprakelijkheid beter is geregeld en WBL meer juridisch comfort (juridisch in control) biedt. • Carverzekering dekt ontwerp op moment dat er fysieke schade is. • Assetbase op orde brengen 	2C	75.000	75.000
14	Verstrekking van onjuiste informatie van/aan derden in het kader van de WIBON (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken)	Ontstaan van herstelkosten/imagoschade	2B	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Continu zorg voor de revisie van de leidingen. • Verplichting: graven van proefsleuven, fouten in het systeem worden hierdoor ondervangen. 	2A	35.000	10.000
15	Faillissement van aannemer tijdens de uitvoering of het faillissement/opheffen van aannemer/leverancier na oplevering of gereedkomen werk	Onvoorziene financiële kosten	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbestedingseisen • Bankgarantie • Betalingsregeling • Betalen als er iets geleverd is. • Zekerheden (pandrecht, cessie, eigendomsvoorbehoud, borgstellingen privé of holding etc.). 	2C	250.000	75.000
16	Aanpassing infrastructurele werken (niet dijken) door andere overheden die onvoorziene waren	Onvoorziene financiële kosten	2C	Strategisch	repressief	Actualiteit volgen en contacten met andere overheden benutten	2C	75.000	75.000
17	Hoogwater Maas/beken	Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch	preventief	Voorzieningen tegen hoogwater	2C	250.000	75.000
18	Juridisch beheer eigendommen onvoldoende	Onvoorziene financiële kosten/imagoschade	2B	Strategisch	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Juridisch beheer eigendommen goed beheren • Inzet juridische kennis • Aansprakelijkheden beperken c.q. uitsluiten 	1B	35.000	3.500
19	Betalverkeer: - er wordt een verkeerde betaling uitgevoerd - nefacturen - dubbele betaling van dezelfde dienst/levering - dubbele betaling factuur (bij dubbele ontvangst zelfde factuur)	Kans op het niet terugontvangen van betaald bedrag	2A	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Controle door matching met order, beperkte bevoegdheden mutatie crediteurendata. • Financial Control controleert op de vormvereisten van facturen. • Controle financieel systeem op dubbel factuurnummer. • Werken met hashtotalen in het betalingsverkeer 	2A	10.000	10.000
20	Niet rechtmatige inkoop- en aanbesteding	Kans op: - opmerkingen bij de jaarrekening of geen goedkeurende verklaring bij de jaarrekening - imagoschade - kans op financieel verlies - claims van concurrerende leveranciers	3A	Compliance	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid voor inkoop en aanbesteding • AO-IC maatregelen + verantwoordingsplicht verwoord in handboek inkoop en aanbesteding • Check door accountant, interne audit • Spendanalyse 	2A	95.000	10.000
21	Risico dat een toegezegde subsidie/bijdrage van derden niet kan worden gedeclareerd, door onvolledige registratie	Kans op financieel verlies	2C	Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Check aan welke verantwoordingsplicht moet worden voldaan bij ontvangen van subsidies • Nemen van maatregelen om aan verantwoordingsplicht te voldoen • Inzet externe expertise 	2A	75.000	10.000
22	Renterisico	Kans op sterke rentefluctuaties op moment dat nieuwe lening moet worden aangetrokken	2B	Operationeel Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Per kwartaal opstellen van een liquiditeitsprognose, conform het financieringsstatuut. • Wettelijke renterisiconorm 	2A	35.000	10.000
23	Niet beschikbaar zijn van (delen van) ICT	- Installaties werken niet / lokaal op hand - Geen informatie beschikbaar - Geen communicatie mogelijk	3C	Strategisch	preventief correctief repressief	Inulling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform BIO (BaseLine Informatieveiligheid Overheid)	2C	712.500	75.000
24	Onverwachte en onvoorziene stijging prijzen	Hogere kosten	2C	Strategisch	Preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Meerjaren inkoopcontracten • Tijdig inkoopmoment klikken 	2C	75.000	75.000
25	Indexering van de chemicaliënrijzen	Hogere kosten omdat in de raming van de kosten geen indexering is toegepast	2B	Strategisch	geen	In de begroting is bewust geen rekening gehouden met indexering van de chemicaliënrijzen vanwege de hieraan verbonden onzekerheden	2B	35.000	35.000
26	Verstoring transport en behandeling afvalwater; bijv. calamiteit zoals leidingbreuk, stroomstoring, ongecontroleerde lozingen.	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	3B	Strategisch Compliance	correctief	Calamiteiten bestrijdingsplan voor de afvalwaterinfrastructuur	3A	332.500	95.000
27	Verstoring transport en behandeling afvalwater; bijv. brand, uitval procesautomatisering	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	2B	Operationeel Compliance	preventief	Extra achtervang: Redundante PA omgeving (WALUTER)	2A	35.000	10.000
28	Stagneren van de afzet van reststoffen	Geen afzetmogelijkheid, tijdelijke opslag reststoffen en mogelijk stoppen van installaties met als gevolg hogere kosten. Bijvoorbeeld slib, slibkorrel, zand (a.g.v. Pfas)	3D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Spreiden risico door meerdere afzetkanalen en huren opslagruimte. • Betere grip op de bedrijfsvoering (capaciteit/kennis/kunde menskracht opgeschaald, grip op inkoop en contractmanagement). • Mogelijk realiseren eigen slibopslag • Contractueel inrichten dat afnemer behoedzamer wordt: garantieverplichtingen, schade ongelimiteerd, etc. 	2D	2.375.000	250.000
29	Verstoring van de bedrijfsvoering als gevolg van toepassen niet beproefde technieken	Des-investeringen en versnelde afschrijvingen; hogere kosten.	2D	Operationeel	preventief	Projectorganisatie	2A	250.000	10.000
30	Contractbreuk ten gevolge van wanprestatie leverancier	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2B	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> • Contractmanagement en systematiek van opstellen contracten (bv. gele kaarten en 'past performance'). • Aan de voorkant goede en waterdichte contracten opstellen. 	2A	35.000	10.000

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
31	Verstoring van de bedrijfsvoering door explosie van biogas / gas	Veiligheid, Milieuschade, (des-) investeringen, hogere exploitatie kosten ivm opvang gevolgen	2D	Strategisch Operationeel	preventief	Atex maatregelen en controle op beheer en onderhoud ATEX installaties.	1D	250.000	25.000
32	Bij uitbesteden van de procesvoering, risico van faillissement van het bedrijf (bijv. TDH Venlo)	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2D	Operationeel	preventief	• Aandacht bij aanbesteding. • Marktonderzoek en contractvorming / -management	2C	250.000	75.000
33	Met terugwerkende kracht naheffing extra afvalstoffenheffing.	Financiële consequentie	2D	Strategisch Compliance	geen	Wordt actief gevolgd door Unie van Waterschappen.	2D	250.000	250.000
34	Langdurige uitval van de slibdrooginstallatie Susteren met als gevolg het niet kunnen afzetten van ontwaterd slib	Financiële consequentie	2D	Strategisch Operationeel	preventief	Technische aanpassingen van de droger en het opzetten van een drogerorganisatie ten behoeve van onderhoud en beheer.	2C	250.000	75.000
35	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten met derden (gemeenten)	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Operationeel	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000
36	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten en/of samenwerking met derden (bedrijfsleven) en/of het niet ontvangen van de betaling van verrichte en gefactureerde diensten.	Financiële risico's, geen core-business, imagoschade, verantwoordelijkheid als ontwerpende partij	2B	Strategisch Operationeel	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000
37	Faillissement van bedrijfskritische leveranciers/afnemers (o.a. externe afzet slib)	Milieuschade Verstoring bedrijfsvoering Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch Operationeel	preventief	• Contractmanagement • Bankgaranties	2D	250.000	250.000
38	Meten van nieuwe gevaarlijke stoffen in het afvalwater a.g.v. vernieuwde en verbeterde analyse- en meettechnieken	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2C	Strategisch Compliance Operationeel	repressief	geen	2C	75.000	75.000
39	Het zich voordoen van een grote calamiteit die niet valt onder de reikwijdte van de 'Wet tegemoetkoming Schade bij rampen en zware ongevallen'	Milieuschade, financiële schade	1D	Strategisch Operationeel	repressief	geen	1D	25.000	25.000
40	Nieuwe wet/regelgeving of wijzigingen van richtlijnen van bevoegd gezag met direct effect op de bedrijfsvoering en/of aanbestedingen.	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Compliance Operationeel	repressief	geen	2B	35.000	35.000
41	Aansprakelijkheid bij het werken voor derden waarvoor WBL geen dekking heeft onder verzekeringen. Bijvoorbeeld aansprakelijkheid voor schade bij gemeentelijke objecten die niet (volledig) is gedekt door de aansprakelijkheidsverzekering	Financiële schade / imago schade	1D	Operationeel Compliance	preventief	Kwaliteit en competenties medewerkers op voldoende niveau houden om ongewenste situaties te voorkomen	1D	25.000	25.000
TOTAAL								12.067.500	3.336.000

Impact Corona

Het voortbestaan van WBL komt door de wereldwijde COVID-19 pandemie niet in gevaar, omdat WBL is belast met de uitvoering van een overheidstaak met een maatschappelijk belang. Het WBL is belast met het zuiveren van afvalwater tot de voor het oppervlaktewater gestelde kwaliteitsnormen. Afvalwater dat door huishoudens en bedrijven via het rioolstelsel wordt geloosd.

Geconstateerd is dat het virus voorkomt in het geloosde afvalwater. Echter door de STOWA (stichting toegepast onderzoek bij waterbeheer) is kenbaar gemaakt dat virussen altijd in kleine hoeveelheden in het water zitten. Dat is in deze situatie niet meer of minder. Er is geen reden tot extra maatregelen. We moeten altijd veilig en voorzichtig werken. Omdat we de beschermingsmaatregelen volgen uit de Arbo catalogus sector waterschappen, zijn de voorzorgsmaatregelen al zodanig alsof het virus erin zat.

Het coronavirus leidt mogelijk tot beperking van de afzetmogelijkheden van zowel gedroogd slib als van het ontwaterd slib.

3.5 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In 2020 hebben we de navolgende incidentele baten en/of lasten geïdentificeerd en geboekt:

- een schade-uitkering ontvangen van Rijkswaterstaat van € 0,05 mln als vergoeding van een schade uit 2018;
- in voorgaande jaren gekochte en in de kosten opgenomen materialen die in 2020 in de voorraad zijn opgenomen voor een bedrag van € 0,48 mln;
- boekwinst op verkoop grond bij regenbuffer rwzi Bosscherveld van € 0,08 mln;
- extra kosten i.v.m. maatregelen COVID-19 :

Ook Corona heeft zij invloed gehad op de bedrijfsvoering van WBL in 2020. Het vereiste een optimale flexibele instelling van onze medewerkers en we kunnen met genoegen constateren dat dat perfect is gegaan. Niet ontkend kan worden dat Corona ook zijn financiële impact heeft gehad. Het vele thuiswerken zorgde ervoor dat extra investeringen noodzakelijk waren om hierin te voorzien. Daarnaast moest het schoonmaken en schoonhouden van ons kantoor en RWZI locaties geïntensiveerd worden om te kunnen voldoen aan de strengere hygiëne eisen. In de CAO is afgesproken dat medewerkers een thuiswerkvergoeding krijgen. Ook de werkplek geschikt maken en er voor zorgen dat het een veilige werkplek voor onze medewerkers is en blijft (denk aan hygiëne doekjes, mondkapjes, signing op de grond en de muur, posters etc.) heeft zijn impact op de financiën gehad. Om de medewerkers een hart onder de riem te steken zijn verschillende attenties naar onze medewerkers verstuurd. Verder kan geconstateerd worden dat er minder reiskosten zijn gemaakt, het woon-werk verkeer substantieel is afgenomen als ook het koffieverbruik. In kille cijfers kunnen we voor 2020, met de inzichten die we nu hebben, het volgende constateren:

- eenmalige kosten (signing, mondkapjes, monitoren etc.) € 114.000;
- extra schoonmaak kosten € 120.000;
- thuiswerk- en thuiswerkplekvergoeding € 91.000.

De grootste besparingen zijn gerealiseerd op:

- woon-werk reiskosten en dienstreiskosten € 218.000;
- vergaderkosten € 47.000;
- personeelsbijeenkomsten € 38.000.

3.6 BEDRIJFSVOERING

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan het geheel van interne organisatieonderdelen en processen die ondersteunend zijn aan de primaire processen. Behalve ten behoeve van het goede verloop van de primaire processen zijn de ondersteunende processen (= de bedrijfsvoering zoals bedoeld in de regelgeving), essentieel ten behoeve van de waarborging van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de beleidsuitvoering. Deze interne organisatieonderdelen en processen vormen onderdeel van de kritische succesfactoren van het programma Zuiveren. Voor een toelichting op de kritische succesfactoren verwijzen wij naar hoofdstuk 2.

3.7 VERBONDEN PARTIJEN

WBL kent één verbonden partij, namelijk de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Verdygo B.V. gevestigd te Roermond, Maria Theresialaan 99.

Verdygo B.V. is door WBL opgericht ten behoeve van kennisexploitatie en kennisexploratie in samenhang met de Verdygo Bouw- en Ontwerptechniek, met het doel het exploreren en exploiteren van kennis. Het aandelenkapitaal bedraagt € 20.000 nominaal overeenkomend met 20.000 aandelen. WBL heeft 98% van de aandelen in bezit en heeft 2% van de aandelen om niet overgedragen aan Waterschap Limburg.

Per begin van het boekjaar 2020 kende de B.V. naast het aandelenkapitaal van € 20.000 een negatief vermogen van € 0,41 mln. Per einde van het boekjaar 2020 is het negatief vermogen opgelopen tot € 0,48 mln. De schuldpositie is gestegen van € 0,44 mln per begin 2020 naar € 0,51 mln ultimo 2020.

Gekoppeld aan de opstartfase van de B.V. heeft het WBL een rekeningcourantkrediet verleend tot maximaal € 0,50 mln. Hiervan is eind 2020 verleend € 0,47 mln. Het financiële risico bedraagt maximaal € 0,52 mln, bestaande uit het ingebrachte aandelenkapitaal en het gemaximeerde rekeningcourantkrediet.

3.8 FINANCIERING

De uitgaven van WBL worden enerzijds gefinancierd uit de exploitatiebijdrage van Waterschap Limburg en anderzijds middels kortlopende en langlopende leningen.

Langlopende geldleningen worden in de regel alleen dan afgesloten als dat past binnen de lange termijn financieringsbehoefte. Het toegepaste lineair aflossingsregime leidt tot een gespreide herfinanciering en vermijdt grote renteschokken.

Overeenkomstig het financieringsstatuut wordt het grootste deel van de WBL-activa met lang vreemd vermogen gefinancierd. Per 31-12-2020 bedraagt de balanswaarde van de investeringen, beleggingen en uitgeleende langlopende gelden (vaste activa) € 252,8 mln. De financiering hiervan middels reserves en langlopende schulden bedraagt € 209,8 mln. Per ultimo 2020 wordt het verslagjaar 2020 afgesloten met een financieringstekort van € 43,0 mln.

Anders gezegd: een gedeelte van de vaste activa, groot € 43,0 mln, wordt gefinancierd met kortlopende schulden. Het aandeel van de kortlopende schulden is met 3,7% toegenomen. Ten opzichte van 2019 is het aandeel langlopende schulden met bijna 4,9% afgenomen.

Onderstaand schema toont hoe de vaste activa per ultimo 2020 zijn gefinancierd.

Financieringswijze	per 31-12-2020	per 01-01-2020
Totaal Activa (Bedragen x € 1.000)	€ 254.175	€ 219.544
Eigen vermogen	€ 1.401	€ -1.236
Voorzieningen	€ -	€ -
Langlopende schulden	€ 209.797	€ 191.245
Kortlopende schulden en overlopende passiva	€ 42.977	€ 29.535

3.8.1 Financieringsstatuut

Onder treasury wordt verstaan het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit ten dienste van de publieke taak van het WBL. Het Financieringsstatuut heeft tot doel een formeel kader te scheppen waarbinnen de financiering- en beleggingsactiviteiten van WBL plaatsvinden.

Het Financieringsstatuut is in 2017 geactualiseerd naar aanleiding van gewijzigde wetgeving en in december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen

De in 2020 opgetreden Corona pandemie en de daaraan te wijten gezondheids crisis grijpt diep in op de samenleving en de economie. In de eerste 51 weken van 2020 overleden 162 duizend inwoners van Nederland, 13 duizend meer dan werd verwacht. Sinds de Tweede Wereldoorlog is een dergelijke stijging niet meer waargenomen.

Vanwege beperkingen in de luchtvaart, de toerismebranche en de eerste lock down vanaf 16 maart 2020 kwam de economie al in het eerste kwartaal in de problemen. Voor het eerst in zes jaar tijd kromp het bruto binnenlands product (bbp). In 2020 kromp het bbp met 3,8% in vergelijking met 2019. De krimp werd vooral veroorzaakt door de sterk teruggelopen consumptie door huishoudens (6,6%). Ook de afname van de investeringen met 3,2% droeg hier aan bij. Verder kromp de uitvoer met 4,3% en de invoer met 4,5%. Hierdoor had het handelssaldo een negatieve bijdrage aan de economische groei.

Consumentenprijzen waren in 2020 gemiddeld 1,3% hoger dan in 2019, maakt het CBS bekend. Een jaar eerder was de prijsstijging nog 2,6%. Ondanks de lagere inflatie behoorde de prijsstijging in Nederland in het afgelopen jaar opnieuw tot een van de hoogste in de eurozone.

3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte

In de oorspronkelijke begroting 2020 van het WBL werd een financieringsbehoefte berekend van € 33,5 mln, te financieren middels langlopende geldleningen tegen een verwacht renteniveau van 2,25%. Navolgende tabel toont aan hoe de financieringsbehoefte zich in werkelijkheid ontwikkelde.

Bedragen x € 1 mln.	begroot	realisatie
Investeringen	41,3	58,5
Aflossingen	16,2	16,3
Afschrijvingen	-24,0	-23,3
Kapitaalbehoefte	33,5	51,5

Door de hogere investeringen is de kapitaalbehoefte 2020 aanmerkelijk hoger uitgevallen dan vooraf begroot. Ter dekking van de kapitaalbehoefte is in 2020 per 1 december 2020 een vaste geldlening ad € 35,0 mln aangetrokken tegen 0,44% rente met een looptijd van 20 jaar en lineair af te lossen.

Door het WBL worden geen beleggingen gedaan en/of deposito's uitgezet.

3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet

De regels voor een juiste toepassing van het aantrekken van vreemd vermogen zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet heeft als doel een solide financiering en kredietwaardigheid van decentrale overheden te bevorderen en in stand te houden. Om deze doelstellingen te kunnen toetsen hanteert de wet twee instrumenten:

- De renterisiconorm, gedefinieerd als een percentage van de omzet: het totaal van verplichte aflossingen en renteherzieningen mag niet meer bedragen dan 30% van het begrotingstotaal bij aanvang van betreffend jaar.

De norm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. Het WBL beperkt het renterisico door tenminste 1x per jaar vaste geldleningen op te nemen met een lineair aflossingsregime.

- De kasgeldlimiet. Bij deze gaat het om het inperken van renterisico's op korte schulden. De voor het WBL toegestane netto korte schuld als gemiddelde per kwartaal bedraagt maximaal 23% van het begrotingstotaal.

In 2020 is het WBL binnen de gestelde normen gebleven.

Bij het renterisico bedroeg de realisatie € 16,3 mln ten opzichte van de norm € 24,2 mln.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat WBL ook binnen de gestelde norm kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet; norm is 23% van het begrotingstotaal (bedragen x € 1 mln)				
	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
norm kasgeldlimiet	-18,52	-18,52	-18,52	-18,52
realisatie gemiddeld	-2,23	-3,76	-5,45	-7,93

3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitsbeheer

Onderstaande grafiek toont aan dat het rekening-courantsaldo nagenoeg het gehele jaar 2020 negatief is geweest. De laatste jaren wordt een negatief rekening-courantsaldo als acceptabel beschouwd. Reden daarvoor is dat de aan 'rood staan' verbonden rentelasten minimaal zijn en dat het tijdelijk afdekken van de financieringsbehoefte middels kasgeldleningen zelfs tot rentebaten leidt.

Ontwikkeling van vlottende schulden / middelen (per week x € 1.000)

De fluctuaties in de grafiek zijn het gevolg van:

- de maandelijkse exploitatiebijdragen van het Waterschap Limburg;
- de invloed van de opname/aflossingen van kasgeldleningen, zoals bijvoorbeeld de verhoging van de kasgeldlening in week 46 met € 10,0 mln;
- de nieuwe vaste geldlening ad € 35,0 mln in combinatie met de aflossing van de kasgeldlening ad € 26,0 mln;
- de in 2020 week 52 opgenomen kasgeldlening ad € 17,0 mln en de terugbetaling daarvan per ultimo 2020.

Uit de grafiek blijkt dat eind van het jaar de kasgeldlimiet van € 18,6 mln kortstondig is overschreden met € 1,20 mln. Op 31 december verviel een kasgeldlening van € 17,0 mln terwijl de vervangende kasgeldlening van € 13 mln pas op 4 januari 2021 is ontvangen. Gemiddeld genomen is de norm voor de kasgeldlimiet over het 4^e kwartaal 2020 niet overschreden.

Het betalingsverkeer van WBL is vergaand gedigitaliseerd, zodat de geldstromen volledig “online” worden afgewikkeld.

3.8.6 Schatkistbankieren

Hiervoor verwijzen wij naar paragraaf 7.2.2. vlottende activa.

3.8.7 De waterschapfinanciering

Het WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen van het Waterschap Limburg. Het WBL is niet bevoegd om zelf waterschapsbelastingen te heffen. Het Waterschap Limburg betaalde op basis van de vaststelling van de Begroting 2020 maandelijks 1/12-deel van de vastgestelde waterschap bijdrage.

3.9 EMU-SALDO

Achtergrond EMU-problematiek

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie en het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de EMU (Economische en Monetaire Unie), zijn in het Verdrag van Maastricht een aantal afspraken gemaakt. Een belangrijke afspraak is dat het EMU-tekort (lees overheidstekort) van een lidstaat niet meer mag bedragen dan 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Het EMU-saldo is opgebouwd uit het totaal van het Rijk, de sociale fondsen, gemeenschappelijke regelingen en de decentrale overheden. Als de overheden in een jaar meer uitgeven dan ontvangen (op kasbasis) is sprake van een negatief EMU-saldo. Op basis van de afspraken is de EMU-ruimte voor de decentrale overheden in 2019 t/m 2022 bepaald op 0,4% van het BBP. Deze EMU-ruimte voor de decentrale overheden is in 2020 niet nader verdeeld over de individuele organisaties.

Wet Hof

De Wet Hof is op 10 december 2013 aangenomen door de Eerste Kamer.

In de wet zijn o.a. de volgende afspraken verwerkt:

- Het Rijk stuurt alleen op het EMU-tekort voor alle decentrale overheden gezamenlijk (Provincies, Gemeenten en waterschappen). Dit heeft tot voordeel dat hogere EMU-tekorten van de ene groep decentrale overheden in een bepaald jaar gecompenseerd kunnen worden door lagere tekorten of overschotten van andere groepen;
- De Unie van Waterschappen, VNG en IPO hebben uitgesproken dat hiermee naar verwachting voldoende ruimte is voor alle noodzakelijke investeringen, ook om de gezamenlijke ambities uit het InterBestuurlijk Programma (IBP) te realiseren. Overheden hebben bij de aanpak van grote opgaven gekozen voor interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking als één overheid. Voor de waterschappen gaat het dan met name om klimaatadaptatie, de energietransitie en de circulaire economie.

Bij sturing op het EMU-saldo zijn voorbeelden van maatregelen voor de waterschappen onder meer:

- Terugbrengen investeringsniveau;
- Verkorting van de activerings-/afschrijvingstermijn.

EMU-saldo 2020

In de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) is opgenomen dat in het jaarverslag een specificatie van het EMU-saldo dient te worden opgenomen van het verslagjaar, inclusief de begroting en gewijzigde begroting, en het vorige verslagjaar.

De moeilijkheid is dat waterschappen, net zoals de andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis).

Verder geldt dat het investeringsvolume bij de waterschappen grote invloed heeft op het EMU-saldo. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, hebben de waterschappen meestal een EMU-tekort. Over 2020 heeft het WBL met € 32,5 mln een negatief EMU-saldo. Dit verschil is het gevolg van het hogere investeringsniveau ten opzichte van de afschrijvingen.

EMU-saldo				
(bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie
	2020	na wijziging 2020	2020	2019
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging/ontrekking aan	876	0	0	-2.761
2 Invloed investeringen (zie staat van vaste activa)				
-/- bruto-investeringsuitgaven	59.200	61.162	41.526	36.637
+ investeringssubsidies	656	562	265	201
+ verkoop materiële en immateriële activa	66	0	0	0
+ afschrijvingen	23.309	23.967	24.033	21.634
3 Invloed voorzieningen				
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	0	0	151	0
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	0	0	0	0
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	0	0	0	0
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieninge	0	0	0	0
4 Invloed reserves				
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves		0	0	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	1.761	0	0	0
5 Deelnemingen en aandelen				
+ boekverlies	0	0	0	0
-/- boekwinst	0	0	0	0
EMU-saldo	-32.532	-36.633	-17.077	-17.563

waterschapsbedrijf
limburg

water. samen halen we er meer uit

JAARREKENING

4 De exploitatierekening naar programma's

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de gerealiseerde netto-kosten van de programma's die zijn opgenomen in de programmaverantwoording.

WBL kent één programma Zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie
	2020	na wijziging 2020	2020	2019
Kosten	79.858	80.820	80.540	78.383
Eigen baten WBL	6.175	6.261	5.981	5.858
Netto kosten	73.683	74.559	74.559	72.525
Bijdrage Waterschap	74.559	74.559	74.559	69.764
Gerealiseerd resultaat	876	0	0	-2.761

De netto kosten zijn € 0,88 mln lager dan gebudgetteerd. Dit is inclusief het positieve effect van nog niet besteed budget voor innovatieve ontwikkelingen.

Het niet bestede budget innovatieve ontwikkelingen bedraagt € 1,38 mln. Zonder dit effect zou sprake zijn van een negatief resultaat van € 0,50 mln hetgeen vooral te verklaren is uit hogere kosten voor afzet ontwaterd slib dan gebudgetteerd.

5 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengst dragers

5.1 KOSTEN VAN DE STAFEEHEDEN NAAR BBP-OPZET

De sector Bedrijfsondersteuning verleent ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de primaire procesonderdelen van de uitvoerende sectoren. De hieraan verbonden kosten worden via de ondersteunende beheerproducten doorbelast aan de afnemende sectoren en vervolgens toegerekend aan de beleidsproducten volgens de BBP-opzet (Beleids- en Beheerproces) bij waterschappen.

5.2 LASTEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
1	Planvorming	563	679	693	538
11	Eigen plannen	563	679	693	538
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	74.750	75.868	73.049	73.933
21	Getransporteerd afvalwater	14.569	14.783	14.959	14.511
22	Gezuiverd afvalwater	42.812	44.831	41.876	38.805
23	Verwerkt slib	17.369	16.254	16.214	20.617
4	Beheersing van lozingen	452	291	264	342
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	452	291	264	342
6	Bestuur en externe communicatie	871	873	3.031	886
61	Bestuur	391	309	2.438	400
62	Externe communicatie	480	564	593	486
81	Dekkingsmiddelen	0	0	304	0
8101	Onvoorzien	0	0	304	0
0	Geactiveerde lasten	2.207	2.172	2.172	1.738
01	Geactiveerde lasten bouwprojecten	2.207	2.172	2.172	1.738
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	1.015	937	1.026	946
	TOTAAL LASTEN	79.858	80.820	80.539	78.383
	TOTAAL BATEN	80.734	80.820	80.539	75.622
	Gerealiseerd resultaat	876	0	0	-2.761

5.3

BATEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
1	Planvorming	0	0	0	0
11	Eigen plannen	0	0	0	0
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	2.749	2.656	2.416	3.009
21	Getransporteerd afvalwater	1.667	1.404	1.343	2.117
22	Gezuiverd afvalwater	987	1.146	967	830
23	Verwerkt slib	95	106	106	62
4	Beheersing van lozingen	202	487	316	153
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	202	487	316	153
5	Heffing en invordering	0	0	0	0
51	Belastingheffing				
52	Invordering				
6	Bestuur en externe communicatie	2	10	50	12
61	Bestuur	2	10	50	12
62	Externe communicatie	0	0	0	0
81	Dekkingsmiddelen	74.559	74.559	74.559	69.764
8102	Mutatie algemene reserve		0	0	0
8103	Bijdrage van Waterschap	74.559	74.559	74.559	69.764
0	Geactiveerde lasten	2.207	2.172	2.172	1.738
7101	Geactiveerde lasten bouwprojecten	2.207	2.172	2.172	1.738
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	1.015	936	1.026	946
	TOTAAL BATEN	80.734	80.820	80.539	75.622

6 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten

Rekeningresultaat en de bijgestelde begroting

Na vaststelling van de bestuursbegroting (oorspronkelijke begroting) heeft het Algemeen Bestuur diverse begrotingswijzigingen vastgesteld. Per saldo is de bijdrage van het Waterschap Limburg hierdoor niet gewijzigd.

Begrotingswijzigingen 2020 (Bedragen in € 1.000)	Begroting 2020	Mutaties 1e kwartaal 2020	Mutaties 2e kwartaal 2020	Mutaties 3e kwartaal 2020	Mutaties 4e kwartaal 2020	Begroting na wijziging 2020
Kapitaallasten	29.102	0	-1.088	0	0	28.014
Lasten	51.438	140	1.220	0	8	52.806
Eigen baten	5.981	140	132	0	8	6.261
Bijdrage Waterschap	74.559	0	0	0	0	74.559
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Doordat voor de aangegeven begrotingswijzigingen al besluitvorming door het Algemeen Bestuur heeft plaatsgevonden, worden deze niet meer afzonderlijk toegelicht en wordt de onderhavige jaarrekening vergeleken met de bijgestelde begroting. Dit in overeenstemming met de toetsing in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

6.1 EXPLOTATIERESULTAAT 2020

Het boekjaar 2020 is afgesloten met een positief resultaat van € 0,88 mln.

Exploitatierkening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
LASTEN				
Rentelasten	3.986	4.047	5.068	4.257
Afschrijving	23.309	23.967	24.033	21.634
Totaal kapitaallasten	27.295	28.014	29.102	25.891
Salarissen	12.656	13.497	13.558	10.875
Sociale lasten	3.550	3.555	3.423	3.007
Overige personeelslasten	865	962	923	1.064
Personeel van derden	1.748	964	986	2.572
Voormalig personeel en bestuur	214	117	113	197
Totaal personeelslasten	19.033	19.094	19.002	17.715
Duurzame gebruiksgoederen	572	632	668	498
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.901	4.107	3.997	4.305
Energie	8.100	8.231	6.958	6.423
Huren en rechten	216	116	147	131
Verzekeringen	205	174	154	174
Belastingen	1.100	982	982	1.023
Onderhoud door derden	9.678	9.453	9.318	9.312
Overige diensten door derden	9.398	9.568	9.762	12.397
Totaal goederen en diensten van derden	33.171	33.263	31.986	34.263
Bijdrage aan bedrijven	198	266	0	330
Bijdragen aan overheden en overige	126	146	146	150
Bijdragen aan overigen	35	36	0	35
Totaal bijdragen aan derden	359	448	146	515
Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	304	0
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	0	0	304	0
TOTAAL LASTEN	79.858	80.820	80.540	78.383
BATEN				
Financiële baten	30	10	50	24
Personeelsbaten	44	0	0	39
Goederen en diensten aan derden	3.216	3.153	3.005	3.503
Bijdrage van derden	678	925	754	554
Geactiveerde personeelslasten	2.082	2.042	2.042	1.500
Geactiveerde bouwrente	125	130	130	238
Onttrekking aan voorziening	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	6.175	6.261	5.981	5.858
TOTAAL NETTO KOSTEN	73.683	74.559	74.559	72.525
BIJDRAGE WATERSCHAP	74.559	74.559	74.559	69.764
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	876	0	0	-2.761
Algemene reserve	1.000			
Risicoreserve	1.525			
Reserve innovatie en duurzaamheid	0			
Totaal toevoegingen aan reserves (lasten)	2.525			
Algemene reserve	1.525			
Risicoreserve	1.000			
Reserve innovatie en duurzaamheid	0			
Totaal onttrekkingen aan reserves (baten)	2.525			
SALDO MUTATIES RESERVES	0			
GEREALISEERD RESULTAAT	876	0	0	-2.761
PERSONEEL				
Aantal formatieplaatsen (fte's)	210,5	210,5	207,7	210,5
waarvan structureel bezet per ultimo (*)	199,0			187,0

(*) hiermee wordt aangeduid de per die datum structureel ingevulde formatie (vaste formatie + proeftijd-formatie + boven formatief), dus niet de tijdelijk ingevulde formatie (uitzendkrachten e.d.)

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op de exploitatierekening is een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten opgenomen. Waterschapsbedrijf Limburg voert in het kader van BBVW één programma uit en de toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd op de lasten.

Totaal lasten 2020 begroot na wijziging:	€ 80.819.808
Totaal lasten 2020 gerealiseerd:	€ 79.857.875
Per saldo lagere/hogere lasten:	€ 961.933

Aangezien op programmaniveau de begrote lasten niet zijn overschreden is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

6.2 LASTEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
41	Rente en afschrijvingen	27.295	28.014	29.102	25.891
4101	Externe rentelasten	3.984	4.037	5.018	4.246
4102	Interne rentelasten	2	10	50	11
4103	Afschrijvingen van activa	23.309	23.967	24.033	21.634
4104	Afschrijvingen boekverliezen	0	0	0	0
42	Personeelslasten	19.033	19.094	19.002	17.715
4201	Salarissen huidig personeel en bestuurders	12.656	13.497	13.558	10.875
4202	Sociale premies	3.550	3.555	3.423	3.007
4204	Overige personeelslasten	865	962	923	1.064
4205	Personeel van derden	1.748	964	986	2.572
4206	Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	214	117	113	197
43	Goederen en diensten van derden	33.171	33.264	31.986	34.263
4301	Duurzame gebruiksgoederen	572	632	668	498
4302	Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen	3.901	4.107	3.997	4.305
4303	Energie	8.100	8.231	6.958	6.423
4304	Huren en rechten	216	116	147	131
4305	Leasebetalingen	0	0	0	0
4306	Pachten en erfpachten	0	0	0	0
4307	Verzekeringen	205	174	154	174
4308	Belastingen	1.100	982	982	1.023
4309	Onderhoud door derden	9.678	9.453	9.318	9.312
4310	Overige diensten door derden	9.398	9.568	9.762	12.397
44	Bijdragen aan derden	359	448	146	515
4401	Bijdragen aan bedrijven	198	266	0	330
4402	Bijdragen aan overheden	126	146	146	150
4403	Bijdragen aan overigen	35	36	0	35
45	Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	304	0
4501	Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0
4502	Onvoorzien	0	0	304	0
46	Kostentoerekening	0	0	0	0
4601	Toegerekende kapitaallasten	27.136	27.874	29.052	0
4602	Doorberekende kapitaallasten	-27.136	-27.874	-29.052	0
	Totaal Kosten	79.858	80.820	80.540	78.383
	Totaal Baten	80.734	80.820	80.540	75.622
	Gerealiseerd resultaat	876	0	0	-2.761

Lasten 2020: verschil met 2019

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Vershil
Rente en afschrijvingen	27,30	25,89	1,41
Personeelslasten	19,03	17,71	1,32
Goederen en diensten van derden	33,17	34,26	-1,09
Bijdrage aan derden	0,36	0,52	-0,16
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,00	0,00	0,00
Totaal	79,86	78,38	1,48

Ten opzichte van de jaarrekening 2019 zijn de lasten met € 1,48 mln toegenomen als gevolg van:

- hogere kapitaallasten (€ 1,41 mln) door met name:
 - een stijging (€ 1,68 mln) van de afschrijvingskosten door een toename van de materiële vaste activa;
 - een daling (€ 0,27 mln) van de rentetarieven op langlopende leningen. Daarnaast lagere interne rentelasten;
- hogere personeelslasten (€ 1,32 mln) door met name:
 - hogere kosten salarissen en sociale lasten (€ 1,78 mln) doordat, als gevolg van Operatie Waterkracht, meer medewerkers in vaste dienst zijn aangenomen.
 - hierdoor ook hogere pensioenkosten en sociale lasten (€ 0,54 mln).
 - daartegenover staan weer lagere lasten voor inhuur personeel van derden (€ 0,82 mln);
 - lagere overige personeelslasten (€ 0,20 mln) als gevolg van lagere wervingskosten personeel en exploitatiekosten kantine;
 - hogere kosten voormalig personeel en Bestuur (€ 0,02 mln);
- lagere uitgaven voor goederen en diensten van derden (€ 1,09 mln) door met name:
 - hogere uitgaven voor duurzame gebruiksgoederen (€ 0,07 mln) als gevolg van o.a. aanschaf mobiele telefoons, thuiswerkapparatuur en extra licenties voor deels nieuwe medewerkers;
 - lagere uitgaven voor overige gebruiks- en verbruiksgoederen (€ 0,40 mln) als gevolg van met name lagere lasten verbruik chemicaliën slib (€ 0,46 mln) door optimalisatie van het productieproces (bezetting en toezicht) en hogere kosten werkplek/Arbo middelen in verband met Corona (€ 0,06 mln);
 - hogere energiekosten (€ 1,68 mln) met name door hogere inkoop gas (€ 0,09 mln) en hogere kosten elektra (€ 1,60 mln) door hogere energibelastingen en hoger leveringstarief;
 - hogere kosten huren en rechten (€ 0,09 mln) door hogere kosten huur bedrijfsauto's en kosten gasmeters (meer mensen in dienst);
 - hogere kosten verzekeringen (€ 0,03 mln) door toename personeel;
 - hogere uitgaven aan belastingen (€ 0,08 mln) als gevolg van hogere kosten motorrijtuigenbelasting, verontreinigingsheffing Rijkswateren 2020 en hogere teruggave BTW met betrekking tot kantine-regeling en investering vergroening hoofdkantoor;
 - hogere uitgaven onderhoud door derden (€ 0,37 mln) mede door extra kosten schoonmaak in verband met Corona maatregelen;
 - lagere uitgaven voor overige diensten door derden (€ 3,00 mln) als gevolg van de hogere kosten slib problematiek in 2019;
- lagere bijdrage aan derden (€ 0,16 mln) als gevolg lagere bijdragen in het kader van innovatieve ontwikkelingen aan het project CoRe;

Lasten 2020: verschil met de bijgestelde begroting 2020

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Vershil
Rente en afschrijvingen	27,30	28,01	-0,71
Personeelslasten	19,03	19,09	-0,06
Goederen en diensten van derden	33,17	33,26	-0,09
Bijdrage aan derden	0,36	0,45	-0,09
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,00	0,00	0,00
Totaal	79,86	80,82	-0,95

De gerealiseerde lasten zijn € 0,95 mln lager dan begroot als gevolg van:

- lagere kapitaallasten (€ 0,71 mln) door:
 - lagere rentelasten (€ 0,06 mln) doordat de begrote langlopende lening per 1 juli van € 15 mln niet is aangetrokken en de inzet van kasgeldleningen leidt tot niet begrote rentebaten;
 - lagere afschrijvingskosten (€ 0,65 mln) als gevolg van niet gestarte, vertraagde of later opgestarte investeringsprojecten;
- lagere personeelslasten (€ 0,06 mln) door:
 - hogere kosten personeel van derden door niet invullen van de formatieruimte en niet voorziene kosten voormalig personeel en Bestuur (€ 0,88 mln);
 - lagere kosten personeel, sociale lasten en overige personeelskosten (€ 0,94 mln) door niet invullen formatieruimte, lagere kosten seminars en personeelsbijeenkomsten;
- lagere uitgaven voor goederen en diensten van derden (€ 0,09 mln) als gevolg van diverse onder- en overschrijdingen waaronder het niet benutte deel innovatiebudget, het verhuizen van gekochte materialen naar de voorraad, lagere energiekosten en extra slibkosten;
- lagere bijdrage aan derden (0,09 mln);

6.3 BATEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
81	Financiële baten	30	10	50	24
8101	Externe rentebaten	28	0	0	13
8102	Interne rentebaten	2	10	50	11
8103	Dividenden en bonusuitkeringen	0	0	0	0
82	Personeelsbaten	44	0	0	39
8201	Baten ivm salarissen en sociale lasten	10	0	0	0
8202	Uitlening van personeel	22	0	0	22
8203	Uitlening van personeel	12	0	0	17
83	Goederen en diensten aan derden	3.216	3.153	3.005	3.503
8301	Verkoop van grond	84	0	0	0
8302	Verkoop van duurzame goederen	0	0	0	0
8303	Verkoop van overige goederen	36	43	43	31
8304	Opbrengst uit grond en water	43	27	27	49
8305	Huuropbrengst uit overige eigendommen	856	862	862	834
8306	Diensten voor derden	2.198	2.221	2.073	2.589
84	Bijdragen van derden	678	925	754	554
8401	Bijdragen van overheden	649	925	754	554
8402	Bijdragen van overigen	29	0	0	0
86	Interne verrekeningen	2.207	2.172	2.172	1.738
8601	Onttrekkingen aan voorzieningen	0	0	0	0
8602	Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
8603	Geactiveerde lasten	2.207	2.172	2.172	1.738
	Totaal Opbrengsten Waterschapsbedrijf	6.175	6.260	5.981	5.858
	Bijdrage van Waterschap	74.559	74.559	74.559	69.764
	Totaal Opbrengsten	80.734	80.819	80.540	75.622

Baten 2020: verschil met 2019

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Vershil
Bijdrage Waterschap	74,56	69,76	4,80
Eigen baten WBL	3,97	4,12	-0,15
Geactiveerde lasten	2,21	1,74	0,47
Totaal	80,74	75,62	5,12

Ten opzichte van 2019 zijn de baten met € 5,12 mln toegenomen als gevolg van:

- hogere bijdrage van het Waterschap Limburg (€ 4,80 mln);
- lagere eigen baten (€ 0,15 mln) door met name minder werkzaamheden voor Gemeenten (€ 0,29 mln) en hogere bijdrage van derden (€ 0,12 mln);
- hogere geactiveerde lasten (€ 0,47 mln) als een saldo van hogere gerealiseerde directe projecturen (€ 0,58 mln) en lagere geactiveerde bouwrente (€ 0,11 mln). Dit door een lagere onderhanden werk positie en lagere rente percentages.

Baten 2020: verschil met bijgestelde Begroting 2020

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Vershil
Bijdrage Waterschap	74,56	74,56	0,00
Eigen baten WBL	3,97	4,09	-0,12
Geactiveerde lasten	2,21	2,17	0,04
Totaal	80,73	80,82	-0,08

De gerealiseerde baten zijn € 0,08 mln lager dan begroot als gevolg van:

- lagere **eigen baten** (€ 0,12 mln) door een saldo van diverse posten waarbij de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE) subsidies zonnepanelen lager is dan begroot doordat het maximale tarief als uitgangspunt is genomen en er geen rekening is gehouden met jaarlijkse bijstellingen;
- hogere geactiveerde lasten dan begroot (€ 0,04 mln) door een hoger aantal geactiveerde uren als gevolg van meer medewerkers in dienst.

6.4 ONZEKERHEDEN IN DE BATEN EN LASTEN

SDE subsidies

In de baten zijn de ontvangen SDE subsidies zonnepalen en TDH Venlo opgenomen op basis van de ontvangen voorschotten. In 2021 zal de afrekening plaatsvinden middels vaststelling tarief door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de daadwerkelijke opbrengst. Een bijstelling (negatief of positief) van het tarief of opbrengst als gevolg van de beschikking van RVO leidt dan tot een bijstelling van de opbrengst die in 2021 wordt verantwoord. In 2020 is rekening gehouden met de best mogelijke schatting van het tarief, gebaseerd op de beschikking van RVO.

7 Balans en toelichting

7.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Activa (bedragen x € 1.000)	31 december 2020	31 december 2019
1. Vaste activa		
1. Immateriële vaste activa	928	1.353
2. Materiële vaste activa	186.797	178.588
3. Financiële vaste activa	20	20
4. Immateriële vaste activa in uitvoering	1.404	618
5. Materiele vaste activa in uitvoering	60.777	34.184
	249.926	214.763
2. Vlottende activa		
1. Voorraden	2.602	1.800
2. Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar	0	2
3. Liquide middelen	13	29
4. Kortlopende vorderingen	1.373	1.716
5. Overlopende activa	261	1.234
	4.249	4.781
	<u>254.175</u>	<u>219.544</u>
Passiva (bedragen x € 1.000)	31 december 2020	31 december 2019
3. Eigen vermogen		
1. Algemene reserve		
Algemene reserve	0	1.525
Risicoreserve	525	0
	525	1.525
2. Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0
3. Gerealiseerd resultaat	876	-2.761
	1.401	-1.236
4. Voorzieningen	0	0
	0	0
5. Vaste schulden met looptijd van 1 jaar of langer		
1. Geldleningen (niet obligatie, niet van overheden)	209.791	191.129
2. Langlopende leaseverplichtingen	6	116
	209.797	191.245
6. Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar		
1. Kasgeldleningen	0	0
2. Rekening-courant verhoudingen	0	0
3. Schulden aan kredietinstellingen	19.668	3.367
4. Schulden aan leveranciers	2.865	4.216
5. Schulden aan belastingen, sociale en pensioenpremies	1.191	1.102
6. Overige kortlopende schulden	18.561	20.372
	42.285	29.057
7. Overlopende passiva		
1. Overlopende passiva	692	478
	692	478
	<u>254.175</u>	<u>219.544</u>

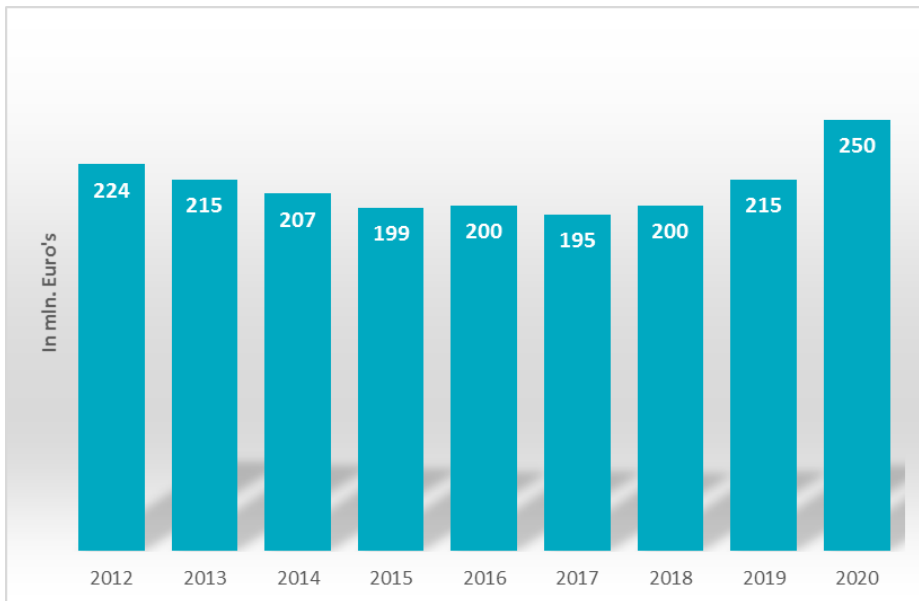
7.2 TOELICHTING BALANS

7.2.1 Vaste activa

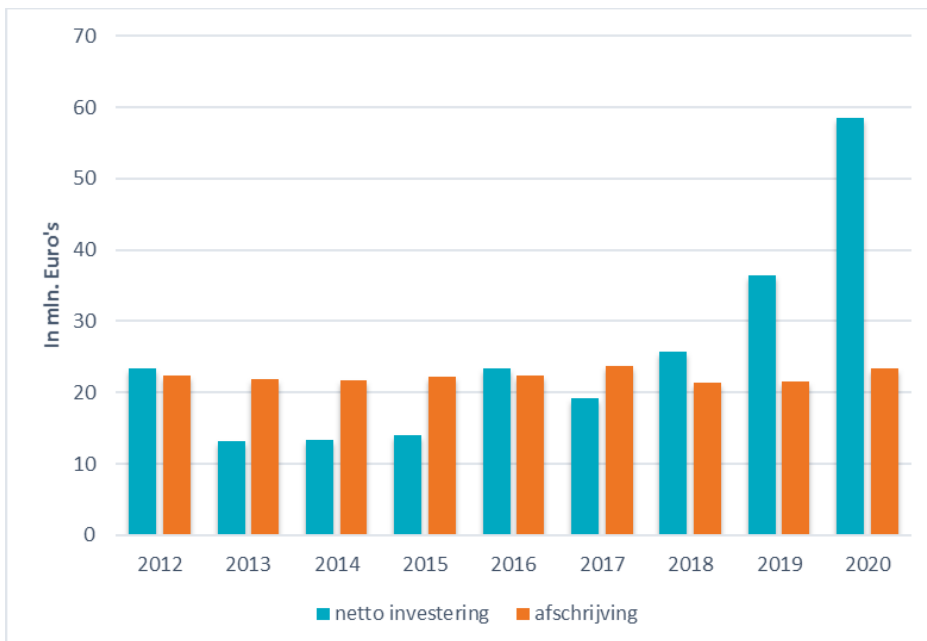
Vaste activa totaal

Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de vaste activa toegenomen met een bedrag van € 35,16 mln, wat wordt veroorzaakt door hogere investeringsuitgaven in het afgelopen jaar in relatie tot de redelijk stabiele afschrijvingskosten (grafiek 2). In bijlage 1 zijn de vaste activa nader gespecificeerd. In onderstaande grafiek (grafiek 1) is de ontwikkeling van de vaste activa over de jaren 2012 tot en met 2020 grafisch weergegeven.

Grafiek 1: Ontwikkeling vaste activa 2012-2020

Grafiek 2 : Netto-investeringen versus afschrijvingen 2012-2020

Immateriële vaste activa

De waarde van de immateriële vaste activa daalt met € 0,43 mln naar € 0,93 mln zijnde het saldo van de vermeerderingen ad € 0,10 mln en de afschrijvingen ad € 0,53 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Immateriële vaste activa		1.352.766	105.488	530.107	0	0	928.147
0101	Uitgaven afsluiten geldeningen	0	0	0		0	0
0102	Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	1.352.766	105.488	530.107		0	928.147
0103	Subsidies/ bijdragen aan derden	0	0	0		0	0
0104	Afkoopsommen aan overheden	0	0	0		0	0
0106	Overige immateriële activa	0	0	0		0	0

De vermeerderingen hebben betrekking op de post 'onderzoek en ontwikkeling' en bestaat uit meerdere projecten gericht op studie en onderzoek naar nieuwe technologieën en ontwikkelingen.

Materiële vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa stijgt met € 8,21 mln naar € 186,80 mln zijnde het saldo van de vermeerderingen ad € 30,99 mln en de reguliere afschrijvingen ad € 22,78 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Materiële vaste activa		178.587.533	30.988.782	22.779.262	0	0	186.797.052
0201	Gronden en terreinen	8.060.505	-66.377	0		0	7.994.128
0202	Vervoermiddelen en werktuigen	527.921	0	341.608		0	186.313
0203	Overige bedrijfsmiddelen	19.640.560	885.042	4.359.869		0	16.165.732
0204	Kantoren, centrale werkplaatsen	7.895.248	0	879.835		0	7.015.413
02071	ZTW: Transportsysteem	34.666.762	1.991.201	3.233.863		0	33.424.100
02072	ZTW: Zuiveringsinstallaties	96.688.982	27.648.349	11.673.891		0	112.663.440
02073	ZTW: Slibontwateringsinstallaties	7.946.702	226.337	1.913.018		0	6.260.022
02074	ZTW: Drogers	3.160.852	304.230	377.178		0	3.087.904
0210	Overige materiële vaste activa	0	0	0		0	0

Financiële vaste activa

De waarde van de financiële vaste activa is ongewijzigd en bedraagt € 20.000. Deze bestaat uit de deelneming in Verdygo BV. Op 17-12-2014 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot oprichting van Verdygo BV met het doel het exploreren en exploiteren van kennis. WBL heeft in 2015 € 20.000 gestort in het aandelenkapitaal van Verdygo BV.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Financiële vaste activa		20.000	0	0	0	0	20.000
0301	Aandelen en deelnemingen	20.000	0	0		0	20.000
0303	Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0		0	0
0304	Vaste leningen aan overheden	0	0	0		0	0

Immateriële vaste activa in uitvoering

De waarde van de immateriële vaste activa in uitvoering stijgt met € 0,79 mln naar € 1,40 mln. Naar verwachting worden projecten die per ultimo 2020 nog een restant krediet hebben binnen een periode van maximaal 3 jaren geëffectueerd.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Immateriële vaste activa (OHW)		617.683	785.991	0	0	0	1.403.674
701101	Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0		0	0
701201	Onderzoek en ontwikkeling	617.683	785.991	0		0	1.403.674

Materiële vaste activa in uitvoering

De waarde van de materiële vaste activa in uitvoering stijgt met € 26,59 mln naar € 60,78 mln. Naar verwachting worden projecten die per ultimo 2020 nog een restant krediet hebben binnen een periode van maximaal 3 jaren geëffectueerd.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Materiële vaste activa (OHW)		34.183.863	27.248.472	0	655.627	0	60.776.708
	Gronden	0	0	0	0	0	0
712001	Vervoermiddelen en werktuigen	0	5.323	0	0	0	5.323
713001	Overige bedrijfsmiddelen	671.389	421.998	0	0	0	1.093.387
714001	Kantoren, centrale werkplaatsen	597.458	3.541.634	0	-108.966	0	4.248.058
717xxx	Zuiveringstechnische werken	32.915.016	23.279.517	0	764.593	0	55.429.940
							0
Totaal activa		214.761.845	59.128.733	23.309.369	655.627	0	249.925.581

Tijdens de opstelling van de jaarrekening is er een nagekomen factuur binnengekomen van € 0,13 mln. Deze is niet verwerkt in de financiële administratie boekjaar 2020. Derhalve dienen de bedragen in de balans onder Crediteuren € 3,00 mln en Materiële vaste activa in uitvoering € 60,91 mln te zijn.

Investerings

In de Meerjarenraming 2020-2029 en begroting 2020 werden de netto projectuitgaven voor 2020 geraamd op € 41,3 mln. De bijgestelde begroting geeft een totaal van € 60,6 mln. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten met wijzigingen in het investeringsbudget:

Investeringsbudget 2020		bedragen x € 1 mln.
Oorspronkelijk investeringsbudget 2020		41,26
	Mutaties	
Asfaltreparaties diverse rwzi's		0,95
Verduurzaming/vergroening kantoor		3,04
Vervangen persleiding Velden-Venlo		3,82
Rioolwatertransportleiding Simpelveld-Wijlre		-3,59
Westelijke Mijnstreek; transportsysteem		-2,15
Rwzi Simpelveld, maatr. continuïteit		1,75
Rwzi Susteren, ondh. slibgisting		1,58
Obbicht-A2, brug Illikhoven		1,10
Rwzi Panheel, KRW-eisen 2021		1,66
Standaard uitvoeringsproject (niet benoemd)		2,40
Overige wijzigingen, totaalbedrag		8,78
Investeringsbudget 2020 na wijzigingen		60,60

Afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting

De werkelijke uitgaven in 2020 zijn € 2,1 mln lager dan het bijgestelde investeringsniveau van € 60,6 mln. De volgende tabel geeft een overzicht van de verschillen tussen geraamde en gerealiseerde uitgaven in 2020:

Code	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie
	(Bedragen x € 1.000)	2020	na wijziging 2020	2020	2019
	Instandhouding zuiveringstech.werken	54.047	55.877	36.903	31.433
	Transportsysteem	9.889	9.740	4.391	2.376
	Zuiveringsinstallaties (van rioolwater)	43.480	45.480	31.987	27.221
	Slibontwateringsinstallaties	374	389	525	854
	Slibdrogers	304	268	0	982
	Nieuwe ontwikkelingen zuiveringstechn.werken	341	342	3.101	3.610
	Transportsysteem	216	217	2.150	390
	Zuiveringsinstallaties (van rioolwater)	23	23	100	3.128
	Waterketenactiviteiten	103	102	851	92
	Overige investeringen	4.812	4.942	1.523	1.594
	Automatisering	1.173	1.132	873	1.096
	Dienstvoertuigen	18	18	0	0
	Kantoorgebouw	3.542	3.688	650	490
	Waterketenactiviteiten	78	104	0	8
	Bruto investeringsuitgaven	59.200	61.162	41.526	36.637
	Subsidies/bijdragen	656	562	265	201
	Totaal netto investeringsuitgaven	58.545	60.600	41.262	36.436

Het werkelijke uitgavenniveau in 2020 is circa € 2,1 mln lager dan begroot. Van het beschikbare investeringsbudget was € 2,4 mln nog niet toegewezen aan individuele projecten, waarmee deze post de grootste verklaring is voor de lagere uitgaven. Voor het overige zijn er diverse onder- en overschrijdingen van beperkte omvang op projectniveau.

In de categorie bestuursrelevante projecten (projecten groter gelijk € 2,5 mln) is het totaal van de uitgaven € 0,27 mln hoger dan gepland. De grootste afwijkingen betreffen:

- hogere uitgaven ad € 0,11 mln op project Rwzi Panheel, KRW-eisen 2021 en
- hogere uitgaven ad € 0,16 mln op project Rwzi Stein, KRW-eisen 2021.

Voor deze beide projecten geldt dat deze afwijking marginaal is ten opzichte van de investeringsbudgetten van € 17,5 mln respectievelijk € 13,8 mln.

In de categorie niet bestuursrelevante projecten is het totaal van de uitgaven € 2,33 mln lager dan gepland. Hiervan was € 2,40 mln nog niet toegewezen aan individuele projecten. Resteert € 0,07 mln hogere uitgaven als totaalverschil in deze categorie projecten.

In 2020 is ca. € 0,1 mln meer aan subsidies c.q. bijdragen van derden op projecten ontvangen dan geraamd.

7.2.2 Vlottende activa

Vorraden / grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik

Nadat in 2018 het Centraal Magazijn is geopend is WBL gestart om de ontvangst en uitgifte van goederen / inkopen (grond- en hulpstoffen) via de voorraadrekeningen te boeken. In 2019 en 2020 heeft er een verdere inhaalslag plaatsgevonden met betrekking tot het verhuizen van voorraden van de RWZI's naar het centraal magazijn. De waarde per ultimo 2020 bedraagt € 2,60 mln. Het betreft onderdelen en materialen van zuiveringsinstallaties.

Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar

Onder de post overige uitzettingen wordt de aan werknemers verstrekte kleine kas verantwoord. De waarde per ultimo 2019 bedroeg € 1.550. In 2020 zijn de kleine kassen opgeheven.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit overige bank- en girotegoeden bij de Rabobank van € 0,01 mln.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden voor zover die een drempelbedrag, zijnde 0,75% van de bruto-exploitatiekosten uit de begroting, te boven gaan (gemiddelde per kwartaal) in de schatkist aanhouden. De verplichting tot schatkistbankieren is voor decentrale overheden geregeld in de wet Fido. Met ingang van boekjaar 2014 geldt ook de verplichting om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over schatkistbankieren. Dit drempelbedrag voor 2020 bedroeg € 604.000. Aan de regelgeving inzake schatkistbankieren is in 2020 voldaan.

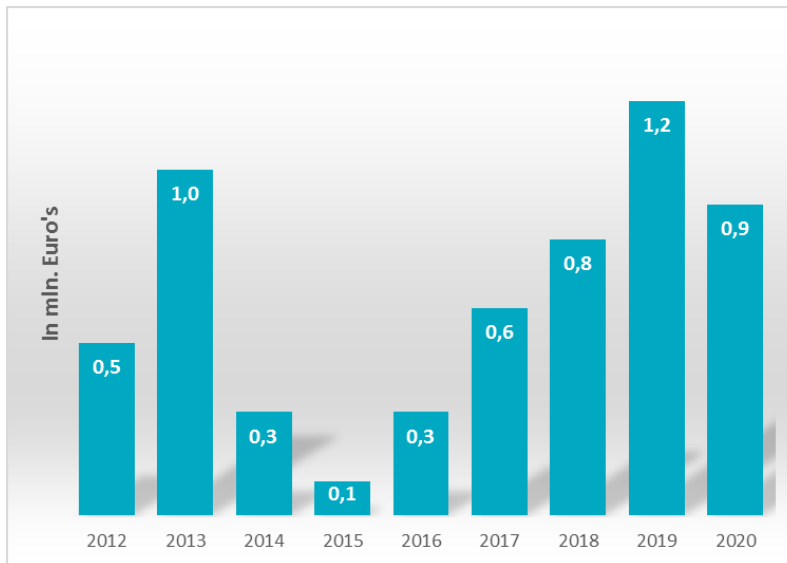
Kortlopende vorderingen

Openstaande vorderingen op debiteuren:

Van het openstaande debiteurensaldo per ultimo 2020 ad € 0,90 mln betrof het € 0,06 mln. vorderingen op de gelieerde bedrijven Verdygo BV en Waterschap Limburg. Van het openstaande debiteurensaldo is bij € 0,07 mln de betaaltermijn overschreden.

Per 18-2-2021 is dit nog € 0,04 mln.

Onderstaand is de ontwikkeling van het debiteurensaldo grafisch weergegeven. Er zijn geen openstaande posten met kans op incourantheid c.q. risico.

Rekening courant verhouding met Verdygo B.V.:

Op 31 december 2020 bedroeg de vordering op gelieerd bedrijf Verdygo B.V. € 0,47 mln in de vorm van een rekening-courant krediet. Het gemaximeerde bedrag van de rekening-courant verhouding met Verdygo B.V. is € 0,50 mln.

Overlopende activa

De post van € 0,26 mln bestaat vooral uit :

- vooruitbetaalde crediteurenfacturen (€ 0,25 mln);
- te ontvangen VPB 2019 en VPB 2020 (€ 0,01 mln).

7.2.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het WBL is te onderscheiden in de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en vanuit bedrijfseconomisch en bestuurlijk oogpunt vrij inzetbaar zijn.

Op grond van de BBVW moeten de vorming, voeding, onttrekking en opheffing van reserves plaatsvinden bij de resultaatsbestemming. Het ten laste van de exploitatie vormen van reserves is dan ook niet toegestaan. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves (inclusief alle mutaties) is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

Het eigen vermogen per einde boekjaar:

Eigen vermogen (bedragen in € 1)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve:		
- Algemene reserve	0	1.525.135
- Risicoreserve	525.135	0
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0
Gerealiseerd resultaat	875.818	-2.761.316
Totaal eigen vermogen	1.400.953	-1.236.181

De algemene reserve

De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de geïnventariseerde risico's en de berekende waarde als een product van: kans van risico maal financieel gevolg.

Binnen de algemene reserve wordt onderscheid gemaakt tussen:

- de algemene reserve als algemeen weerstandsvermogen;
- de risico-reserve ter dekking van geïnventariseerde risico's.

Ten aanzien van de risico-reserve is het uitgangspunt is dat de geïnventariseerde risico's 1x per 2 jaar worden geactualiseerd en opnieuw beoordeeld. Op basis van de in 2020 uitgevoerde risico-inventarisatie heeft het Algemeen Bestuur op 16 september 2020 besloten tot verhoging van de maximale omvang van de risico-reserve van € 2,00 mln naar € 3,34 mln.

Ultimo 2020 is de feitelijke hoogte van de risico-reserve € 0,53 mln.

De reserve innovatie en duurzaamheid

Op 19 september 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten tot het instellen van de reserve innovatie en duurzaamheid, met een maximale omvang van € 0,45 mln.

Bij de resultaatbestemming 2019 hebben er geen dotaties plaatsgevonden.

De reserves kenden in 2020 het volgende verloop:

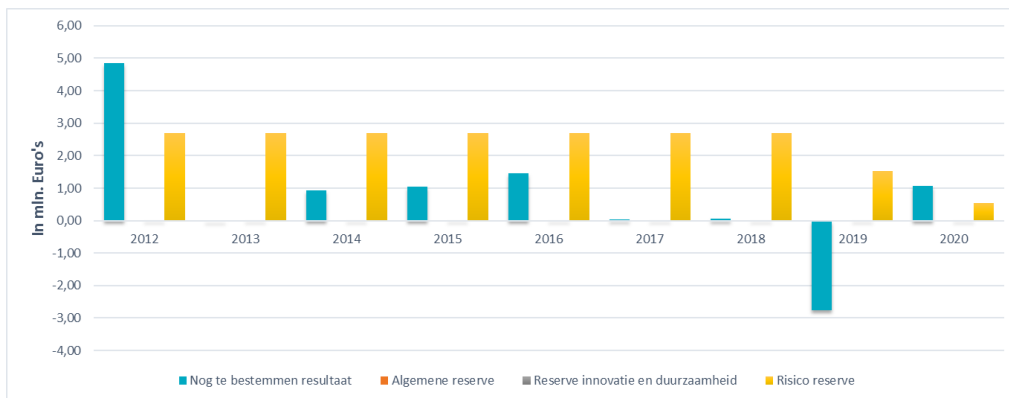
Verloopoverzicht reserves	Boekwaarde 31-12-2019	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve:						
- Algemene reserve	1.525.135	-2.761.316	1.000.000	1.525.135	1.761.316	0
- Risicoreserve			1.525.135	1.000.000		525.135
Totaal algemene reserve	1.525.135	-2.761.316	2.525.135	2.525.135	1.761.316	525.135
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	1.525.135	-2.761.316	2.525.135	2.525.135	1.761.316	525.135

Op 1 juli 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten :

- de Jaarrekening 2019 conform voorstel vast te stellen;
- van het exploitatietekort ad € 2,76 mln een bedrag van € 1,00 mln te dekken uit de risico-reserve;
- het Waterschap Limburg te verzoeken om het resterende exploitatietekort ad € 1,76 mln aan te zuiveren.

Zie ook bijlage 2 voor de staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen.

Grafiek 4: ontwikkeling reserves 2012-2019

7.2.4 Voorzieningen

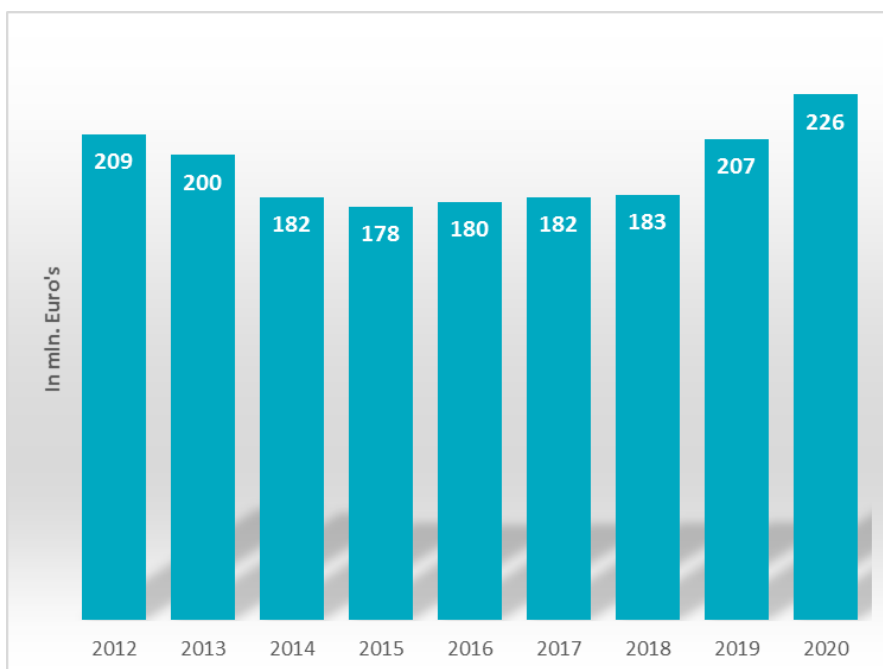
Ultimo 2020 zijn er geen voorzieningen gevormd.

7.2.5 Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer

Geldleningen

In het verslagjaar werd één nieuwe geldlening ad € 35,00 mln afgesloten. Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de langlopende geldleningen bij binnenlandse banken met € 18,66 mln toegenomen. De rentelasten boekjaar 2020 van de langlopende leningen bedragen € 4,00 mln. Onderstaand is de ontwikkeling van de omvang van de langlopende schuld grafisch weergegeven. De waarde per ultimo 2020 bedraagt € 208,04 mln. Het verschil ten opzichte van de onder vermelde € 226,13 mln betreft de aflossingsverplichtingen in 2020 die als korte schulden worden aangemerkt. Zie ook bijlage 3 voor de staat van geldleningen.

Grafiek 5: Verloop langlopende schulden 2012-2020

Langlopende leaseverplichtingen

In het verslagjaar werden geen nieuwe langlopende financial leaseovereenkomsten afgesloten. Eén lease overeenkomst werd in 2020 volledig afgelost via een slottermijn van 0,07 mln.

De waarde van de langlopende leaseverplichtingen per ultimo 2020 bedraagt € 0,01 mln voor de resterende overeenkomst die medio 2021 geheel wordt afgelost.

7.2.6 Kortlopende schulden

Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen

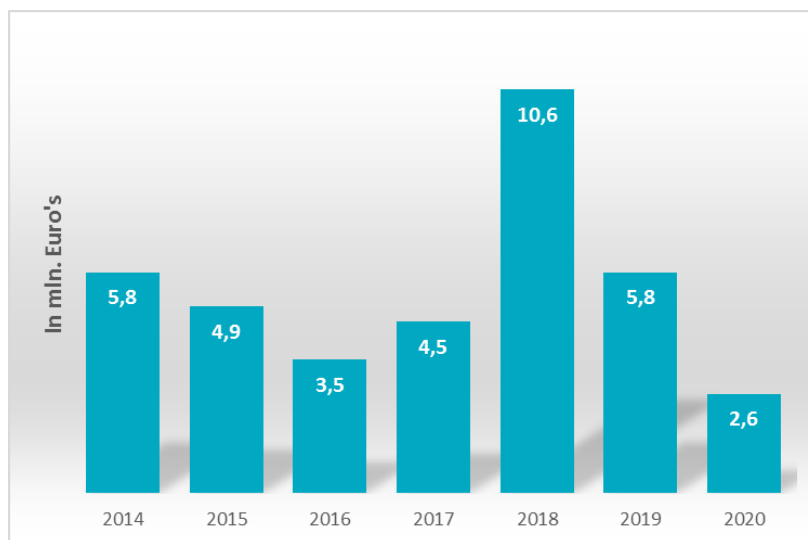
Op balansdatum waren alle afgesloten kasgeldleningen terugbetaald. Zie ook hoofdstuk 3.8.4.

Negatieve bank- en girosaldi

Onder deze post worden verantwoord het rekening-courant krediet bij de NWB-bank. De waarde per ultimo 2020 bedraagt € 19,67 mln.

Schulden aan leveranciers

De stand per 31 december 2020 van de betalingsverplichting is € 2,65 mln. Hiervan is per 18 februari 2021 een bedrag van € 0,01 mln nog niet betaald. Het bedrag aan betalingsverplichtingen aan WBL gelieerde ondernemingen zoals de Unie van Waterschappen, Verdygo BV en Waterschap Limburg bedraagt ultimo 2020 € 0,29 mln.

Door de Coronacrisis heeft WBL haar leveranciers maximaal ondersteund door het verkorten van de betaaltermijn en facturen meteen na akkoord te betalen. De gemiddelde doorlooptijd van een inkoopfactuur in 2020 was 8,5 kalenderdag.

Tijdens de opstelling van de jaarrekening is er een nagekomen factuur binnengekomen van € 0,13 mln. Deze is niet verwerkt in de financiële administratie boekjaar 2020. Derhalve dienen de bedragen in de balans onder Crediteuren € 3,00 mln en Materiële vaste activa in uitvoering € 60,91 mln te zijn.

Te betalen belastingen en sociale premies

De waarde per ultimo 2020 bedraagt € 1,19 mln en bestaat uit:

- te betalen loonheffing en sociale lasten december 2020 (€ 0,96 mln);
- te betalen omzetbelasting 4^e kwartaal 2020 (€ 0,24 mln).

Overige kortlopende schulden

Onder deze post (€ 18,56 mln) worden o.a. verantwoord :

- de komend boekjaar verschuldigde aflossingsverplichting op langlopende leningen (€ 16,34 mln);
- de rentekosten over 2020 verbonden aan langlopende schulden welke in rekening gebracht worden in 2021 (€ 1,00 mln);
- de IKB verlofrechten van medewerkers per ultimo 2020 (€ 0,62 mln);
- de verlofrechten van medewerkers per ultimo 2020 (€ 0,37 mln);
- afrekening verbruik elektra (€ 0,10 mln);
- nagekomen facturen na sluiten crediteurenadministratie (€ 0,10 mln);
- te betalen salaris voorgaand boekjaar (€ 0,02 mln).

7.2.7 Overlopende passiva

Onder deze post (€ 0,69 mln) worden verantwoord de nog te ontvangen facturen voor:

- verontreinigingsheffing (€ 0,34 mln);
- verbruik gas (€ 0,23 mln);
- overige nog te ontvangen facturen (€ 0,07 mln);
- afrekening CAR verzekering € 0,05 mln).

7.2.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de in balans opgenomen verplichtingen is WBL ook verplichtingen aangegaan die niet uit de balans blijken.

Dit betreft vier bankgaranties afgegeven voor WBL door de NWB-bank aan de Staat der Nederlanden, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de inspectie leefomgeving en Transport inzake grensoverschrijdende transporten voor in totaal € 0,8 mln.

Afgegeven door	Nr.	Afgegeven bedrag	Afgegeven voor	Kennisgevingsnummers
NWB bank	271	€ 100.000	Vervoer korrels	NL672302 en 3
NWB bank	274	€ 500.000	Vervoer ontwaterd slib	NL672304, 5 en 6
NWB bank	278	€ 100.000	Vervoer gedroogd slib naar België	NL672307 en 8
NWB bank	279	€ 100.000	Vervoer ontwaterd slib naar Duitsland	NL700849
		€ 800.000		

Begin 2021 zijn bankgarantie 271 en 274 retour gestuurd aan de NWB bank.

Er hebben in 2020 geen betalingen plaatsgevonden uit hoofde van de garantstellingen.

7.2.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen en omstandigheden na balansdatum bekend die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening en het jaarverslag 2020 (cijfers en toelichtingen).

7.2.10 Investeringsverplichtingen

Per 31 december 2020 bedraagt het totaalbedrag van de door het WBL aangegeane maar nog niet tot uitvoering gekomen investeringsverplichtingen voor materiële vaste activa in uitvoering € 20,5 mln. Dit betreft het totaal aan aangegeane verplichtingen verminderd met de al gefactuurde (en geactiveerde) termijnen.

7.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig de nieuwe Waterschapswet en de bepalingen van het Besluit Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW).

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn van de immateriële vaste activa bedragen maximaal 10 jaar. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs c.q. duurzame lagere marktwaarde. Indien de waardering negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Immateriële en materiele vaste activa in uitvoering

Vaste activa in uitvoering worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vlottende activa: voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs c.q. nieuw- of marktwaarde verminderd met een afwaardering op basis van ouderdom en toestand code (gebruikt of nieuw). 0 t/m 3 jaar / 100% (nieuw) en 80% (gebruikt), 4 t/m 6 jaar / 80% (nieuw) en 65% (gebruikt) en ouder dan 7 jaar / 60% (nieuw) en 50% (gebruikt).

Vlottende activa: vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald. De vorderingen zijn direct opeisbaar tenzij dit specifiek vermeld wordt.

Vlottende activa: liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Eigen vermogen: algemene reserve

De algemene reserve en de risico-reserve worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Gelet op de bepalingen van de BBVW dat aan een reserve alleen rente kan worden toegevoegd als onderdeel van de resultaatbestemming, wordt binnen de exploitatie geen rente toegevoegd aan de algemene reserves. De bestemming van het resultaat is afhankelijk van besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Dit kan leiden tot aanvulling van een eigen reserve of terugstorten aan het Waterschap Limburg. Een negatief resultaat wordt aangezuiverd door het Waterschap Limburg.

Eigen vermogen: reserve innovatie en duurzaamheid

Afhankelijk van het jaarrekeningresultaat kan het Algemeen Bestuur besluiten tot dotatie aan deze reserve tot maximaal € 0,15 mln per jaar, tot een maximale omvang van € 0,45 mln.

Vreemd vermogen: voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Vreemd vermogen: lang- / kortlopende schulden

Lang- en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De langlopende schulden betreffen leningen met een oorspronkelijke looptijd langer dan 1 jaar.

Overige activa en passiva

Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde.

Wijze van resultaat bepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan Waterschap Limburg plus de overige baten, verminderd met de lasten over het boekjaar.

Methode en termijnen van afschrijvingen

De afschrijvingen over de (im)materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met investeringssubsidies (indien van toepassing). Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Het WBL hanteert het volgende afschrijvingssysteem:

- gronden: geen;
- bouwkundige investeringen installaties en transportleidingen: 30 jaar lineair;
- elektro en mechanisch voorzieningen: 15 jaar lineair;
- gebouwen: 30 jaar lineair;
- immateriële activa: < 10 jaar lineair;
- inventaris: 10 jaar lineair;
- hardware/automatisering: 5 jaar lineair;
- procesbesturing zuiveringsinstallaties: 10 jaar lineair ;
- procesbesturing gemalen: 5 jaar lineair.

De eerste afschrijving vindt plaats na het moment van ingebruikname van het betreffende actief, waarbij om pragmatische redenen de gedragslijn wordt gevolgd dat wanneer het moment van ingebruikname ligt in de 1e helft van het jaar de afschrijving over het volledige jaar gerekend wordt; valt de ingebruikname in de 2e helft van het jaar dan start de afschrijving vanaf het opvolgende jaar.

7.4 WET NORMERING TOPINKOMENS

In de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) die op 1 januari 2013 inwerking is getreden, is een openbaarmakingsverplichting voorgeschreven voor topfunctionarissen. Doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. De bezoldigingsmaxima worden jaarlijks geïndexeerd. Voor 2020 bedraagt het individueel bezoldigingsmaximum voor een topfunctionaris € 201.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bij het WBL worden het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) en de Algemeen Directeur beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT:

- de governance van het WBL is zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van het WBL zijn niet in dienst bij het WBL en zijn onbezoldigd;
- de Algemeen Directeur is wel in dienst van het WBL, is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het WBL en is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.

WBL beschikt verder niet over een bezoldigd toezichthoudend orgaan en er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt.

Topfunctionaris	2020	2019
Naam	E.M. Pelzer	E.M. Pelzer
Functie	Directeur	Directeur
Duur dienstverband	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Omvang dienstverband	36 uur per week / 1,0 fte	36 uur per week / 1,0 fte
Dienstbetrekking	ja	ja
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 194.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 138.054	€ 133.454
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.739	€ 20.052
Subtotaal	€ 158.793	€ 153.507
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	€ 158.793	€ 153.507

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris(sen) zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Onbezoldigde bestuursleden in 2020		
Functie	Zitting in	Naam
Voorzitter	Dagelijks en Algemeen Bestuur	P.F.C.W. van der Broeck (Patrick)
Lid	Dagelijks en Algemeen Bestuur	A.A.A. Jansen (Arnold)
Lid	Dagelijks en Algemeen Bestuur	R.L.M. Sleijpen (Remy)
Lid	Algemeen Bestuur	M.A.M. Breugelmans (Marc)
Lid	Algemeen Bestuur	J.A.M. Houwen (Jan)
Lid	Algemeen Bestuur	P.W.J. Litjens (Paul)
Lid	Algemeen Bestuur	R.E.W.M. Dupont (Rein)
Lid	Algemeen Bestuur	G.J.C. Bongers (Fred)

8 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

T: +31 (0)43 350 88 88 BDO Audit & Assurance B.V.
E: maastricht-airport@bdo.nl Postbus 315, 6199 ZH Maastricht-Airport
www.bdo.nl Amerikalaan 80, 6199 AE Maastricht-Airport
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Waterschapsbedrijf Limburg te Roermond gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. de exploitatierekeningen naar programma's, naar kosten- en opbrengst dragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2020 (pagina nr. 29 tot en met pagina nr. 40); 2. de balans per 31 december 2020 en de toelichting (pagina nr. 41 tot en met pagina nr. 51); 3. het overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina nr. 52 tot en met pagina nr. 53); 4. de WNT-verantwoording (pagina nr. 54); 5. en bijlagen 9.1 tot en met 9.3 (pagina nr. 63 tot en met pagina nr. 65).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina nr. 29 tot en met pagina nr. 54 en op pagina nr. 63 tot en met pagina nr. 65 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van Waterschapsbedrijf Limburg op 31 december 2020 in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 16 december 2020 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en normen- en toetsingskader 2020.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het d.d. 16 december 2020 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en normen- en toetsingskader 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2020 vallen.

Statutair gevestigd te Eindhoven en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 1717186.
BDO Audit & Assurance B.V. is lid van BDO International Ltd., een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam "BDO" optreden.
BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Waterschapsbedrijf Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 800.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2, lid 7 Waterschapsbesluit.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bijv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ inleiding (pagina nr. 7 tot en met pagina nr. 8);
- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina nr. 9 tot en met pagina nr. 26).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 109 lid 3 sub d van de Waterschapswet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met artikel 98a Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 16 december 2020 door het algemeen bestuur vastgestelde normen- en toetsingskader 2020.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het waterschapsbedrijf in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschapsbedrijf.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 december 2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschapsbedrijf;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat het waterschapsbedrijf in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschapsbedrijf haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschapsbedrijf de financiële risico's niet kan opvangen;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 26 april 2021

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

was getekend

drs. D.O. Meeuwissen RA

Vaststellingsbesluit

Roermond, 12 mei 2021

Onderwerp: Vaststellen Jaarrekening 2020

Aan het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van het WBL;

- overwegende dat het Dagelijks Bestuur de Jaarrekening 2020 op 23 april 2021 heeft overgelegd;
- gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling;
- gelet op de bepalingen voor de Jaarrekening zoals die zijn opgenomen in de Waterschapswet en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en op het verslag van bevindingen van de conform art. 109 lid 2 Waterschapswet juncto art. 50g lid 6 Wet Gemeenschappelijke Regelingen door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant.

BESLUIT:

De Jaarrekening 2020 vast te stellen tot de volgende totalen:

• balans per 31 december 2020	€	254.174.922
• rekening naar kostensoorten	€	79.857.875
• rekening van batensoorten	€	80.733.693
• positief resultaat 2020	€	875.818

Aldus besloten in de vergadering d.d. 12 mei 2021 van het Algemeen Bestuur van het WBL.

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

9 BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Staat van vaste activa

BIJLAGE 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen

BIJLAGE 3: Staat van geldleningen

9.1 BIJLAGE 1: STAAT VAN VASTE ACTIVA

SVA omschrijving	Cumulatieven per 31-12-2019			Boek-waarde 31-12-2019	Nieuwbouw derden / Uitgaven	Nieuwbouw derden Subsidies	Geacti-veerde lasten	uitgaven OHW naar SVA 2020	subsid. OHW naar SVA 2020	Inhaal-afschrijving 2020	Afschrijving / aflossing 2020	Cumulatieven per 31-12-2020			Boek-waarde 31-12-2020	Toegerek. rente 2020
	Aanschaf-waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing									Aanschaf-waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing		
Financiële vaste activa	20.000	0	0	20.000	0	0	0	0	0	0	0	20.000	0	0	20.000	0
0301 Aandelen en deelnemingen	20.000	0	0	20.000	0	0	0	0	0	0	0	20.000	0	0	20.000	0
0303 Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0304 Vaste leningen aan overheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa	12.471.889	319.820	10.799.304	1.352.765	0	0	0	105.488	0	21.664	508.443	12.577.378	319.820	11.329.411	928.147	23.741
0101 Uitgaven afsluiten geldleningen	5.804.457	0	5.804.457	0	0	0	0	0	0	0	0	5.804.457	0	5.804.457	0	0
0102 Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	6.667.432	319.820	4.994.847	1.352.765	0	0	0	105.488	0	21.664	508.443	6.772.921	319.820	5.524.954	928.147	23.741
0103 Subsidies/ bijdragen aan derden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0104 Aankopen aan overheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige immateriële activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	815.854.151	53.515.484	583.751.133	178.587.533	-71.631	0	0	31.060.412	0	30.386	22.748.876	846.842.932	53.515.484	606.530.396	186.797.052	3.803.095
0201 Gronden	8.872.645	816.376	-4.236	8.060.505	-66.377	0	0	0	0	0	0	8.806.269	816.376	-4.236	7.994.129	167.104
0202 Vervoermiddelen en werktuigen	2.063.735	0	1.535.814	527.921	0	0	0	0	0	0	341.608	2.063.735	0	1.877.422	186.313	7.434
0203 Overige bedrijfsmiddelen	39.325.039	0	19.684.479	19.640.560	-5.254	0	0	890.296	0	13.305	4.346.564	40.210.081	0	24.044.348	16.165.732	372.689
0204 Kantoren, centrale werkplaatsen	26.351.659	443.763	18.012.647	7.895.248	0	0	0	0	0	0	879.835	26.351.659	443.763	18.892.482	7.015.413	155.197
02071 ZTW: Transportsysteem	258.566.127	30.584.489	193.314.876	34.666.762	0	0	0	1.991.201	0	440	3.233.423	260.557.328	30.584.489	196.548.739	33.424.100	708.722
02072 ZTW: Zuiveringsinstallaties	418.417.956	20.520.076	301.208.898	96.688.982	0	0	0	27.648.349	0	2.642	11.671.249	446.066.305	20.520.076	312.882.789	112.663.440	2.179.039
02073 ZTW: Sibontwateringsinstallaties	44.330.079	1.149.040	35.234.336	7.946.702	0	0	0	226.337	0	0	1.913.018	44.556.416	1.149.040	37.147.355	6.260.022	147.870
02074 ZTW: Drogers	17.926.911	1.740	14.764.319	3.160.852	0	0	0	304.230	0	13.998	363.180	18.231.141	1.740	15.141.497	3.087.904	65.040
0210 Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa (OHW)	617.683	0	0	617.683	890.535	0	0	-104.544	0	0	0	1.403.674	0	0	1.403.674	21.426
701101 Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
701201 Onderzoek en ontwikkeling	617.683	0	0	617.683	890.535	0	0	-104.544	0	0	0	1.403.674	0	0	1.403.674	21.426
Materiële vaste activa (OHW)	34.370.500	186.637	0	34.183.863	56.227.434	655.627	2.082.394	-31.061.356	0	0	0	61.618.973	842.264	0	60.776.708	399.459
Gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
712001 Vervoermiddelen en werktuigen	0	0	0	0	5.323	0	0	0	0	0	0	5.323	0	0	5.323	56
713001 Overige bedrijfsmiddelen	694.625	23.235	0	671.389	1.289.623	0	0	-867.624	0	0	0	1.116.623	23.235	0	1.093.388	18.707
714001 Kantoren, centrale werkplaatsen	597.458	0	0	597.458	3.541.634	-108.966	0	0	0	0	0	4.139.092	-108.966	0	4.248.058	51.362
717xxx Zuiveringstechnische werken	33.078.418	163.402	0	32.915.016	51.390.855	764.593	2.082.394	-30.193.731	0	0	0	56.357.935	927.995	0	55.429.940	329.334
Totaal activa	863.334.224	54.021.941	594.550.437	214.761.845	57.046.339	655.627	2.082.394	0	0	52.050	23.257.319	922.462.956	54.677.569	617.859.806	249.925.581	4.247.722
Totaal SVA	828.346.040	53.835.304	594.550.437	179.960.299	-71.631	0	0	31.165.900	0	52.050	23.257.319	859.440.310	53.835.304	617.859.806	187.745.199	3.826.836
Totaal OHW	34.988.184	186.637	0	34.801.547	57.117.969	655.627	2.082.394	-31.165.900	0	0	0	63.022.646	842.264	0	62.180.382	420.885

In de kolom nieuwbouw derden/uitgaven zijn onder materiële vast activa desinvesteringen opgenomen ten bedrage van € 71.631. Dit betreft de verkoop van grond (€ 66.377) en het vervallen van een factuur in verband met een faillissement (€ 5.254) . Het bedrag van de uitgaven bedraagt € 57.117.969.

9.2 BIJLAGE 2: STAAT VAN EIGEN KAPITAAL, RESERVE EN VOORZIENINGEN

Omschrijving (Bedragen in € 1)	Gemiddelde rentevoet 2020 = 0,33%							
	Boekwaarde 31-12-19	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Resultaat huidig boekjaar	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-20	Berekende rente die niet aan de reserve wordt toegevoegd
Reserves								
Algemene reserve	1.525.135	-2.761.316	1.000.000	1.525.135		1.761.316	0	
Risico reserve			1.525.135	1.000.000			525.135	
	1.525.135	-2.761.316	2.525.135	2.525.135	0	1.761.316	525.135	1.733
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0			0	
Resultaat huidig boekjaar					875.818		875.818	
Totaal Eigen vermogen	1.525.135	-2.761.316	2.525.135	2.525.135	875.818	1.761.316	1.400.953	1.733
Vorzieningen:								
Totaal Voorzieningen	0		0	0			0	0
Totaal eigen vermogen / voorzieningen	1.525.135	-2.761.316	2.525.135	2.525.135	875.818	1.761.316	1.400.953	1.733

9.3 BIJLAGE 3: STAAT VAN GELDLENINGEN

nr.	Oorspronkelijk bedrag van de lening	Datum en nummer van: a.het bestuursbesluit b.het goedkeuringsbesluit	O S R P of G	Rentepercentage	Looptijd in jaren	A= annuitaire afl. L= lineaire afl.	Vervaldag rente betaling	dagen VOOR afl.	dagen NA afl.	dag. nog niet verschenen rente	V of A	Restant bedrag van de lening per 01-01-2020	Bedrag van de in de loop van het jaar opgenomen geldleningen	Nog niet verschenen rente per 31-12-2019	Betaalde rente of rentebestanddeel annuïteit	Ten laste van het boekjaar komende rente	Nog niet verschenen rente per 31-12-2020	Aflossing		Restant bedrag van de lening per 31-12-2020
																		Valuta	Bedrag	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	8A.	8B.	8C.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
05/01	15.000.000	nr.1-23897		3,510	20	L	20/7	199	161	161		4.500.000		70.639	157.950	146.177	58.866	20/7	750.000	3.750.000
06/01	15.000.000	nr. 01112026		4,070	20	L	01/11	300	60	60		5.250.000	0	35.613	213.675	208.588	30.525	01/11	750.000	4.500.000
09/01	15.000.000	nr. 1-26369		3,840	20	L	04/11	303				7.500.000	0	288.000	242.400	0	04/11	750.000	6.750.000	
		nr. 1-26369b		3,940					57	57		0	45.600	0	42.109	42.109				
10/15	26.000.000	nr.1-26969		3,040	10	L	06/12	335	25	25		2.600.000		5.489	79.040	73.551	0	06/12	2.600.000	
11/01	18.000.000	nr.1-27469		3,080	20	L	01/12	330	30	30		10.800.000		27.720	332.640	330.330	25.410	01/12	900.000	9.900.000
12/01	23.000.000	nr.1-27795		2,770	20	L	03/12	332	28	28		14.950.000		32.209	414.115	411.637	29.731	03/12	1.150.000	13.800.000
13/01	10.000.000	nr. 1-28205		2,875	20	L	16/12	345	15	15		7.000.000		8.385	201.250	200.651	7.786	16/12	500.000	6.500.000
15/01	20.000.000	nr. 1-28965		1,382	20	L	16/12	345	15	15		16.000.000		9.213	221.120	220.544	8.638	16/12	1.000.000	15.000.000
16/01	70.432.638	nr. 1-29151		2,660	20	L	01/07	180	180	180		59.867.742		796.241	1.592.482	1.545.644	749.403	01/07	3.521.632	56.346.110
16/02	15.000.000	nr. 1-29287		1,010	20	L	01/12	330	30	30		12.750.000		10.731	128.775	128.144	10.100	01/12	750.000	12.000.000
17/01	15.000.000	nr. 1-29633		1,080	20	L	15/12	344	16	16		13.500.000		6.480	145.800	145.440	6.120	15/12	750.000	12.750.000
18/01	15.000.000	nr. 1-29935		1,150	20	L	17/12	346	14	14		14.250.000		6.373	163.875	163.540	6.038	17/12	750.000	13.500.000
19/01	14.500.000	nr. 1-30249		0,195	15	L	10/07	189	171	171		14.500.000		13.431	28.275	27.380	12.535	10/07	966.667	13.533.333
19/2	24.000.000	nr. 1-30414		0,433	20	L	19/12	348	12	12		24.000.000		3.464	103.920	103.747	3.291	19/12	1.200.000	22.800.000
20/1	35.000.000	nr. 1-30383		0,440	20	L	1/12	330	30	30			35.000.000			12.833	12.833	1/12		35.000.000
TOTAAL	330.932.638											207.467.742	35.000.000	1.071.588	4.070.917	4.002.714	1.003.385		16.338.299	226.129.444

Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00

E info@wbl.nl

I wbl.nl

